ſum fuit in *una Mediolanen*, his verbis (Sac. Congregatio cenſuit Epiſcopum quanquam abſentem poſſe litteras dimiſſorias dare, & ordinandos ſubjicere ſuo examini; & ſi abſentes ſint, ad ſe ut examinet vocare, ſi commodum erit; alioquin eorum examen committere Ordinario loci, in quo illi degunt.)

61 Limitatio quarta colligi poteſt ex dictis Jo. Monachi in c. 2. *n. 6. de tempor. ordinat. lib. 6.* videlicet cùm Epiſcopo probabiliter ignorante, alienus Clericus furtivè, vel ex ſimplicitate ſe in
92 multitudinem Ordinandorum ingeſſit, vel cùm Epiſcopus fuit deceptus juxta ignorantiam facti, puta ſi ordinatus detulerit litteras furtim impetratas à Cancellario ſui Epiſcopi. Et quamvis Jo: Monach. loquatur de pœna ſuſpenſionis Epiſcopi ordinantis Clericum alienum ſine licentia Epiſcopi proprii, de qua in d. c. 2. & c. *fin. de tempor. ordinat. in 6.* tamen idem dicendum de pœna ordinantis Clericum ſine titulo, ut patebit infra in tertia quæſtione *à num 66. uſq; in finem.*

63 2. QUÆRO, an per illa verba poſita in fine *cap. 2. ſeſſ. 21.* Conc. Trid. videlicet, *Antiquorum Canonum pœnas ſuper his innovando*, cenſeatur innovata pœna, c. *Neminem*, & c. *Sanctorum 70. diſt.* ita ut qui ſine aliquo titulo poſt Trid. Concil. ſacros Ordines ſuſceperunt, ſint ſuſpenſi, ac ſi miniſtraverint, irregulares.

Propoſitio hoc dubio, S. Congregatio Cardinalium Concilii Trident. interpretum cenſuit fuiſſe innovatas dumtaxat pœnas, cap. *Cum ſecundum, de Præben.* Præcipuum hujus deciſionis fundamentum fuit, quia cùm pœna ſuſpenſionis ab executione Ordinum, de qua in d. c. *Neminem*, & c. *Sanctorum*, jam fuiſſet ſublata per hanc Decretalem, ut dictum eſt ſuprà in *6. notab.* Concil. in d. *cap. 2.* dum innovavit pœnas antiquorum Canonum, non cenſetur innovaſſe pœnam illam, quæ per poſteriores Canones jam fuerat abrogata, ut etiam patebit infrà in tertia quæſtione.

64 Unde poſteà cùm quidam promotus ad ſacros Ordines ad titulum patrimonii inſufficientis, quæſierit quid ſibi agendum, ut ad Sacerdotium promoveri poſſet; S. Congregatio cenſuit ſi patrimonium, ad cujus titulum orator eſt ordinatus, minus ſufficiens ſit ad ejus ſuſtentationem cõgruam, teneri Epiſcopum tamdiu ex proprio ſupplere, donec per ipſum Epiſcopum in ſua, vel alia Eccleſia fuerit competens beneficium aſſequutus; ideo debere ad reliquos Ordines Oratorem ab Epiſcopo promoveri. Quòd autem dixit Sac. Congregatio per ipſum Epiſcopum, ſupple, vel per alium: ita enim hoc c. hodie ſuppletur per Decretalem *Si Epiſcopus*, ibi, *donec ſibi per eum, vel alium de competenti beneficio ſit proviſum, infr. eodem lib. 6.* & ita olim ſupplebat Innoc. *hic in fine*, & confert textus in c. *Si pauper, eodem tit. & libro.*

Item cùm nonnulli ad ſacros Ordines abſque titulo promoti quæſiviſſent an eſſent ſuſpenſi, & irregulares ex eo, quòd in ſuſceptis Ordinibus miniſtraſſent: Sac. Congregatio cenſuit Oratores minimè quidem debuiſſe ad ſacros Ordines abſque titulo ſufficienti beneficii, aut patrimonii promoveri, oportuiſſeque obſervare quod provide ſtatuitur Decreto *cap. 2. ſeſſ. 21.* Cæterùm Ordinatos ante felic. record. Sixti V. Conſtitutionem hac de re editam nequaquam propterea eſſe ſuſpenſos neque irregulares, tametſi in ſuſceptis Ordinibus miniſtraverint.

65 Porrò in Conſtitutione *Sanctum, & ſalutare*, cujus fit mentio in declaratione S. Congregationis, Clerici ſine titulo ſufficientis beneficii, vel patrimonii, aut aliàs malè promoti declarantur perpetuò ſuſpenſi ab executione Ordinum, ac ſi in eis miniſtraverint, irregulares, ut *in Bullar. tom. 2. pag. 651.* Sed eam Conſtitutionem, excepto capite Simoniæ, poſteà moderatus eſt, & ad terminos juris Bullæ Pii II. & Concilii Trident. reduxit Clemens VIII. in Conſtitutione, *Romanum Pontificem, in Bullar. tom. 3. pag. 54.*

66 3. QUÆRO. Poſita prædicta deciſione S. Congregationis, quâ declaratum fuit Concilium Tridentinum *cap. 2. ſeſſ. 21.* prohibens aliquem ordinari ad ſacros Ordines abſque titulo ſufficienti beneficii, vel patrimonii, in illis verbis, *Antiquorum Canonum pœnas ſuper his innovando*, innovare pœnam ut menſa Epiſcopalis teneatur ad alimenta ordinati, non autem pœnam, ut ordinans, & ordinatus ſint ſuſpenſi: An diverſum cenſeri debeat cùm Clericus circa hujuſmodi titulum in ordinatione fraudem committit, adeò ut ſi is conficto titulo beneficii, vel patrimonii ordinatorem deceperit, in ſuſpenſionem propterea incidere intelligatur.

67 In hac materia habemus jus antiquum, jus medium, & jus noviſſimum Tridentini Concilii. Jus antiquum habetur in c. *Neminem*, & c. *Sanctorum, 70 diſt.* quibus ordinatio Clerici ſine titulo in odium ordinatoris irrita decernitur, quod intelligendum eſt, ut ordinatus careat executione, prout declarant ibi omnes, præſertim Turrecrem. poſt Hugo. *n. 5.* & fuſiùs dictum eſt ſuprà in *5. no-*
68 *tab.* Jus medium habetur in hoc cap. quo ſtatuitur ut ſi quis ab Epiſcopo ſine titulo ordinetur, menſa Epiſcopalis teneatur ad alimenta ordinati, quod etiam cavetur in c. *Non liceat*, & c. *Epiſcopus, ſupra eod.* & c. *Si Epiſcopus, infr. eod. lib. 6.* Hic verò ſatis perſpicuè aboletur pœna, quæ antiquitus conſtituta erat in d. c. *Neminem*, & c. *Sanctorum*, ut ſcilicet ordinatus ſit ſuſpenſus; quæ etiam de conſuetudine non ſervabatur, ut teſtatur Turrecrem. in d. c. *Neminem, in fine*, & propterea poſt poſt hanc Decretalem ordinatus ſine titulo non carebat amplius executione; ſed menſa Epiſcopalis tenebatur ita ordinato vitæ neceſſaria ſuppeditare. Jus noviſſimum Tridentini Concilii traditur Decreto *cap 2 ſeſſ. 21.* quo conſtituitur, ut ordinati ad ſacros debeant habere beneficium, vel patrimonium ſufficiens, & antiquorum Canonum pœnæ ſuper his innovantur; & cùm eſſet poſteà dubitatum, an Concilium ibi innovaſſet pœnam hujus cap. ut menſa Epiſcopalis teneretur alere ordinatum; an verò etiam pœnam poſitam in c. *Neminem*, & c. *Sanctorum*, ut ordinatus eſſet ſuſpenſus, S. Congregatio, ut prædiximus, *n. 63.* declaravit dicto Concilii Decreto innovatam eſſe pœnam hujus Decretalis, quæ obligat menſam ad alimenta ordinato; non autem pœnam ſuſpenſionis poſitam in c. *Neminem*, & c. *Sanctorum*, & jam abrogatam per hanc Conſtitutionem.

His poſitis ſuboritur nunc alia dubitatio, an ſaltem quoad ordinatum ſine titulo, qui ordinanté decepit ementitis falſis fortè probationibus ſe congruum titulum habere, adhuc duret pœna ſuſpenſionis, quæ ſtatuta erat in d. c. *Neminem*, & c. *Sanctorum*. Cujus dubitationis ſolutio pendere videtur ab alia, de qua erat controverſia inter d. Doctores, etiam ante Concilium Tridentinum: An videlicet hoc capitulum correxerit, & ſuſtulerit pœnam ſuſpenſionis ſtatutam per anteriores Canones cùm Clericus eſt in culpa, quia ordinantem conficto, falſoque titulo beneficii, vel patrimonii decepit. Nam ſi hæc pœna quoad hujuſmodi Clericum non ſit ſublata, non videtur poſſe dubitari, quin vigeat, & quin innovata ſit à Tridentino Concilio, ſi verò eſſet ſublata, Concilium innovando pœnas non videretur referri ad jam abrogatas, ut jam in ſuperiori deciſione ſenſit Sacra Congregatio.

In hac dubitatione tutior, & ſalubrior videtur opinio, ut pœna ſuſpenſionis non ſit ſublata per hanc Decretalem, quam opinionem tenet hic Antonius de Butrio *in fine*, & Decius *à nu. 29. verſ. In gloſſ. fin.* eam validiſſimis rationibus defendit, inter quas ea eſt potiſſima, quia cùm in hoc capitulo corrigatur pœna ſuſpenſionis, quæ erat inducta in injuriam, id eſt, ut Archidiaconus interpretatur in d. c. *Neminem*, in ignominiam ordinatoris: ubi ordinator non fuit in aliqua culpa, & ordinatus dolo, & fraude, conficto titulo ordinatorem fefellit: conſequens eſt, ut correctio pœnæ juris veteris non extendatur ad caſum, in quo non militat ratio correctionis, id eſt, ubi nihil eſt, quod imputetur ordinanti, ſed ſoli ordinato. Et hanc ſententiam poſt Tridentinum Concilium, & in ipſius Concilii terminis ſequitur, & rationibus à Decio deſumptis tuetur Navarr. conſ. *ultimo de tempor. ordin.* Quod ſi ab ea recederemus, Concilium facilè eluderetur; quia ſi nulla eſſet pœna ſuſpenſionis in hujuſmodi ordinatum, qui fraudem commiſit, facilè eſſet cuiquam confictis titulis abſque vero titulo promoveri, & obtenta abſolutione in foro conſcientiæ abſque ullo impedimento in Ordinibus ſuſceptis miniſtrare; quo pacto multi ad ſacros aſcendere poſſent abſque titulo, & poſtea contra mentem Concilii cum Ordinis dedecore mendicarent.

Non obſtat, quod Imola, & Abbas in d. c. *Non liceat*, contrarium ſenſerint; quia præter quam quod Imol. non ſatis clarè explicat quid ſentiat: contra eos ſtant Ant. & Decius, & firmiores rationes à Decio collectæ, qui omnibus Abbat. rationibus plenè ſatisfacit.

Item non obſtat, quod Imola teſtetur de communi opinione in oppoſitum, ut illum citat Decius, *ubi ſupra.* Nam reſpondetur Imolam non affirmare in hoc articulo contrariam opinionem eſſe communem; ſed tantùm quod Doctores communiter ſequuntur gloſſ. fin. d. c. 1. *Non liceat*, quæ articulum noſtrum nec examinat, nec attingit. Imò gloſſ. potius facit pro hac opinione, dum ait per hoc cap. eſſe correctum quod ſtatutum erat in odium ordinatoris, quaſi à contrario ſenſu velit non eſſe correcta jura vetera quoad pœnam, quæ non odium ordinantis, ſed ordinati delictum reſpiciebant, & ita gloſſæ, quam Doctores ſequuntur, authoritas ponderata huic noſtræ opinioni favet; ut etiam videtur perpendiſſe Decius, qui inſinuat opinionem Anton. de Butr. *in illa gloſſ.* eſſe fundatam; & poſtea ibi confirmando hanc opinionem, dicit opinionem gloſſæ eſſe communem.
69 Quæ ratio validiùs confirmatur ex eo, quod Sacri Canones præ oculis habebant ne in opprobrium Cleri mendicaret per plateas infelix Clericus. Turrecrem. & alii in d. c. *Neminem, num. 1.* & traditur in c. *Diaconi ſunt, 93. diſtinct.* & in c. *Poſtulaſti, ſupra de reſcriptis*, id autem inconveniens duobus modis vitarunt; Primò ſtatuendo pœnam ſuſpenſionis in promotum ſine titulo: non enim erat in conſideratione, quod mendicaret ex quo non habebat ordinis executionem, ut perpendit Decius in d. c. *Non liceat in fin.* Secundò abrogata hac pœna, aliam ejus loco ſubjiciendo, ut ſcilicet menſa Epiſcopalis ad ejus alimenta teneretur, adeo ut ſemper provide occurſum ſit à ſacris Canonibus huic periculo mendicandi cum totius Ordinis vituperio. Hoc auté abſurdum remaneret in Clerico ordinantem decipiente, ſi jura antiqua etiam quoad ipſum eſſent correcta, & à Concilio Tridentino non innovata; quia ipſe ſine titulo ordinatus nec eſſet ſuſpenſus, nec à menſa Epiſcopali alimenta petere poſſet, & ex conſequenti ordinatus ad ſacros, habens executionem oſtiatim cogeretur quærere eleemoſynam, quod tantopere & S. Canones, & Trident. Concilium ſunt deteſtati. Die 27. Novembris 1610. S. Congregatio Conc. propoſito ſupraſcripto dubio, omnium ſententiis cenſuit hoc caſu pœnam ſuſpenſionis ante Concil. non fuiſſe correctam, & hodie à Trident. Conc. eſſe innovatam, & propterea hujuſmodi Clericum, qui adhibito dolo, confictoque titulo ordinatorem decepit, eſſe ipſo jure ſuſpenſum, carereque ordinum executione.

DE PRÆBENDIS.

Cap. Cùm jam dudum.

SUMMARIUM.

1 *Opponenti plura contra electum ſufficit alterum probare, quod ad caſſationem ſufficiat.*
2 *Dignitates plures obtinens abſque diſpenſatione Apoſtolica ineligibilis eſt, & inhabilis ad beneficia obtinenda.*
3 *Intruſus eſt qui ingerit ſe adminiſtrationi ante confirmationem, vel præter authoritatem ejus, ad quem ſpectat, etiamſi præceſſerit electio.*
4 *Adminiſtrationi ſe introducere ante obtentam confirmationem, & poſt confirmationem caſſatam paria ſunt.*
5 *Caſſatio deducit rem de eſſe ad non eſſe.*
6 *Confirmatus poteſt liberè adminiſtrare etiamſi de viribus confirmationis in judicio diſceptetur.*
7 *Dummodo à confirmatione appellatum non fuerit, aliàs ſecus.*
8 *Probare ſufficit unum ex pluribus copulativè in reſcripto narratis, vel in judicium deductis, ſi quodlibet per ſe ſufficiat ad fundandam intentionem impetrantis, vel ad victoriam cauſæ.*
9 *Niſi quis ſe aſtrinxerit ad omnia probanda, quod in dubio non præſumitur.*
10 *Clauſula*, non eſſe tamen adſtringens ad omnia probanda, *quid operetur.*
11 *Diſpenſatio tacita non inducitur ex ſimplici tolerantia Papæ in his quæ ſunt contra jus.*
12 *Tolerantia Papæ non operatur ut pluralis juſtè poſſideat, ſed ut ſubditi licitè ab ipſo Sacramenta percipiant.*
13 *Præbendarum, ſeu Beneficiorum ſimplicium pluralitas an de jure communi ſit prohibita, nec ne*

& num. ſeqq. uſque ad num. 31.
Et quid ex Concilio Tridentino num. 31. & ſeqq. uſque ad num. 46.

14 Canonicus, & Præbendatus abſque diſpenſatione quis poteſt eſſe in pluribus Eccleſiis etiam diverſorum Epiſcopatuum, ſecundùm opinionem Innocentii, & nn. ſeqq. & n. 32.

15 Intellectus hujus cap. & n. 21. & 23.

16 Beneficiorum ſimplicium pluralitas ante Concilium Tridentinum erat permiſſa ex generali conſuetudine, & num. 30.

18 Præbendas plures intitulatas nemo poteſt habere niſi habeat ab eo, qui omnia poteſt, ſecundùm opinionem Hoſtienſis, & n. 32.

19 Canonici de jure communi ſunt adſtricti ad perſonalem reſidentiam.

20 Præbendæ ſingulæ requirunt ſingulos actus, & miniſtros.

22 Intellectus c. De multa, infra eod.

23 Dictio una abſonum eſt, ut reſpectu unius determinabilis ſtet alternativè, & reſpectu alterius copulativè.

24 Præbendatus non Canonicus, vel Canonicus non præbendatus, an quis poſſit eſſe in pluribus Eccleſiis, & num. ſeq. 34. & 42.
Canonicus in una Eccleſia, & Præbendatus in alia tenetur ſervare ſtatuta Eccleſiæ, in qua eſt Canonicus, ibidem.

25 Avaritia notatur magis in pluralitate præbendarum, quàm Canonicatuum.

26 Præbendarum effrænata multitudo prohibita eſt, & num. 33. & 35.

27 Beneficia plura perſonalem reſidentiam requirentia ſunt incompatibilia.

28 Beneficiorum pluralitas an ſit tantùm inhibita quoad peccatum in foro animæ, an verò etiam quoad pœnam in foro fori, & n. 37.

29 Beneficia conſtitui non debent niſi ſufficientia ad congruam Clerici ſuſtentationem.

30 Conſuetudo generalis plura beneficia ſine cura obtinendi abſque diſpenſatione an excuſet à peccato.

31 Tridentinum Concilium ſeſſ. 24. cap. 17. de beneficiorum pluralitate expenditur, & num. ſeqq. uſq; ad n. 38. & n. 57.

33 Beneficium unum tantùm ex Concilio Tridentino regulariter eſt ſingulis conferendum etiam S. R. E. Cardinalibus, & n. 60.

34 Canonicatus, & præbendæ in Cathedralibus, & Collegiatis Eccleſiis, cùm hodie perſonalem reſidentiam requirant, ſunt incompatibiles.

35 Beneficium inſufficiens obtinenti poteſt Ordinarius conferre ſecundum, ſed non ultra duo, & n. 45. & 71.

36 Beneficium ſufficiens obtinenti, nec in titulum, nec in commendam licet obtinere ſecundum.

37 Beneficium primum ſufficiens vacat per aſſecutionem pacificam ſecundi; & per retentionem cum primo vacat utrumque, & n. 44.

38 Beneficia plura perſonalem reſidentiam requirentia ſunt hodie incompatibilia ſive ullam requirant ratione curæ animarum, ſive ratione ſervitii.

39 Beneficia incompatibilia propter reſidentiam ratione curæ, quæ ſint.
Et quæ ratione ſervitii, n. 42.

40 Vicarius amovibilis indicat curam animarum eſſe penes Rectorem.

41 Parochialis acceſſoriæ unita non eſt incompatibilis cum alia Parochiali.

43 Beneficium ſufficiens obtinenti non poteſt Ordinarius conferre ſecundum, etiam inſufficiens.

44 Beneficium inſufficiens obtinenti an poſſit ab Ordinario conferri ſecundum, quod per ſe ſit ſufficiens, & num. 55. & ſeqq.

45 Beneficia duo obtinenti non poteſt authoritate ordinaria conferri tertium, etiamſi omnia ſimul ſint inſufficientia, & n. 71.

46 Diſpenſare an poſſit Epiſcopus ſuper pluralitate beneficiorum ſimplicium.

47 Quid ſi beneficia exiſtant in diverſis Eccleſiis, & num. 49.

48 Et quid ſi in eadem Eccleſia, & n. 50.

49 Et quid poſt Concilium Tridentinum, & nn. ſeqq.

51 Beneficium ſufficiens habenti ſi Ordinarius aliud conferat, an collatio ſit nulla, an verò adepta pacifica poſſeſſione ſecundi vacet primum ipſo jure, & nn. ſeqq. & n. 56.

52 Conferatur verbum qualiter ſit accipiendum, & num. 54. & 70.

53 Datarius qualiter admittere debeat ſupplicationes illas, quibus habens Parochialem, vel ſimplex ſufficiens petit ſibi aliam Parochialem, vel aliud ſimplex.

58 Beneficium obtinens, quod per ſe ſufficiat, præſumitur moveri ad impetrationem ſecundi, ex ambitione, & avaritia, ſed non è contra.

59 Canonicatum, & officium habenti in ead. Eccleſia, quæ ex fundatione compatibilia ſunt, ſi Epiſcopus Canonicatum alterius Eccleſiæ contulerit, an collatio ſecundi Canonicatus ſit irrita, necne, & nn. ſeqq. uſque in fin.

61 Beneficia duo incompatibilia obtinens ante Concilium Lateranen. habebat optionem alterutrum retinendi, ex eod. Concilio debebat privari ſecundo. Poſt Concilium vacabat primum, & poſt Execrabilem primum illico erat dimittendum.

62 Intellectus c. Ordinarius, §. in conferendis de offic. Ordinar. lib. 6. & nn. ſeqq. & n. 67.

63 Collatio tertii beneficii incompatibilis de jure communi eſt nulla, & n. 64.
Et quid in tertio beneficio, quod etſi eſſet compatibile de jure, effectum eſt tamen incompatibile ex Concilio Tridentino, vel ratione numeri, vel ratione ſervitii, ibid. & nn. ſeqq. & n. 67. & ſeqq.

64 Beneficia duo incompatibilia obtinens etiam ex diſpenſatione inhabilis eſt ad aliud ſimile aſſequendum, & num 66.

65 Beneficia duo compatibilia ex lege fundationis, non cenſentur compatibilia reſpectu tertii.

66 Diſpenſatio ad duo incompatibilia nihil operatur reſpectu collationis tertii beneficii.

68 Collatio tertii beneficii incompatibilis vigore ſtatuti non inducit vacationem aliorum incompatibilium.

1 CUM JAM DUDUM. Opponenti plura contra electum ſufficit alterum probare, quod ad caſſationem ſufficiat: Hoc dicit ſecundùm Jo. Andr. vel ſpecialius ſecundùm Abb. Caſſatur electio illius, qui poſſidet plures dignitates, atque præbendas, & idem ſi detinetur aliquo vitio hic ſcripto. Dividitur ſecundùm Hoſt. in tres partes. Primò ponit ſex, quæ opponebantur contra electum. Secundò diffinitionem quæſtionis conditionalem. Tertiò, antipophoram. Secunda ibi, mandamus. Tertia ibi, Cùm multa.

2 Nota primò ibi, Multitudo. Obtinentem plures

res dignitates, vel perſonatus eſſe ineligibilem, & inhabilem ad beneficia obtinenda, ut hic, & in cap. Ordinarii, de offic. Ordinar. lib. 6. in cap. Dudum, il ſecondo, ſupra de electione, & in Extravag. Execrabilis, §. Qui verò deinceps, de præb. & hic notant Imol. numer. 7. & Abb, numer. 2. Quod intellige niſi habeat diſpenſationem Apoſtolicam, d. cap. Dudum, verſ. Inſuper, & cap. De multa, §. Circa, infra eodem, ſecundùm Bernar. hic in princ. Hoſt. in princ. in ver. Præbendarum, Jo. Andr. nu. 2. Butr. nu. 9. & Imol. n. 12.

3 Secundò nota ibi; Die intruſionis ſuæ. Intruſum eſſe qui ingerit ſe adminiſtrationi ante confirmationem; & ſic ſine titulo, vel præter authoritatem ejus, ad quem ſpectat, etiamſi præceſſerit electio, quod notabis ſecundùm Abb. numer. 4. poſt Butr. eod. numer. & Imol. numer. 6. Quippe nemo debet ſibi honorem aſſumere, &c. cap. Qualiter, ſupra de elect. & ex hoc quilibet reddit ſe ſuſpectum, l. Quæ omnia, ff. de Procur. & l. Si quemquam, C. de Epiſc. & Cleric. ſecundùm Hoſtien. hic numer. 2. Qui propriè dicantur intruſi, & quot ſint illorum ſpecies dixi in cap. Niſi cùm pridem à num 26. ſupra de renunc.

4 Tertiò nota ibi, ſicut & poſt, paria eſſe adminiſtrationi ſe intrudere ante obtentam confirma-
5 tionem, & poſt confirmationem caſſatam. Et meritò, quia caſſatio hujuſmodi deducit rem de eſſe ad non eſſe; & perindè eſt ac ſi confirmatio non præceſſiſſet, l. Si pro parte, §. Verſum, ff. de in rem verſ. cap. Cùm acceſſiſſent, ſupra de conſt. Unde ex utroque vitio pariter quis redditur ineligibilis, ut hic patet, & notant Hoſt. numer. 2. Butr. n. 5. & Imol. num. 8.

6 Quartò nota ibi, poſt confirmationem caſſatam argumentum optimum, quod poſt confirmationem, de cujus viribus in judicio diſceptatur, poteſt quis liberè adminiſtrare. Quod efficaciter hic probatur per argumentum à contrario ſenſu Nam cùm textus dicat non licere ſe adminiſtrationi ingerere poſt confirmationem caſſatam: ergo à contrario prius quam caſſata fuerit, & ſic etiam ſi de illa diſceptetur in judicio, bene licebit ſe ingerere. Hoc tamen intelligunt, & declarant Doctores ut locum habeat, quando à confirmatione non extitit appellatum: quia tunc ſi adminiſtrat, & eſt in poſſeſſione, removeri non poteſt niſi per viam denunciationis, vel accuſationis. Facit quod habetur, in cap. Conſtitutus, ſupra de appellat. & in cap. Accedens, infra de Accuſat. Secus ſi à confirmatione appellatum fuerit; quia tunc appellatione pendente adminiſtrare non debet, cum per eam confirmatio ſit extincta, Ita declarat gloſſ. in c. Avaritia in ver. Confirmatur, de elect. lib. 6. dicens ita fuiſſe olim diſputatum, & terminatum Bononiæ, per l. Reus, §. Eum contra quem ff. de muner. & honor. & ſequuntur hic Petr. de Anchar. in 2. not. Imol. n. 8. & Jo. de Anan. n. 3.

Quintò nota ibi; Plures alias Dignitates, atque Præbendas, ſolam pluralitatem Præbendarum non eſſe de jure prohibitam, cum textus requirat utrumque copulativè, ſed an hoc ſit verum, latius examinabitur infra in 1. quæſt.

8 Sextò nota ibi, Aut aliquid aliud præmiſſorum: ex pluribus in reſcripto copulativè narratis, aut in judicium deductis, ſufficere unum probare, ſi quodlibet per ſe ſufficiat ad fundandam intentionem impetrantis, vel ad victoriam cauſæ, ut hic
eſt caſus, ſecundùm omnes in ſummario textus, &
notant Hoſtien. numer. 7. Joan. Andr. num. 4. Butr.
numer. 6. Cardin. num. 4. Anchar. num. 3. Imol. n. 9.
& Joan. de Anan. num. 4. Et eſt theorica gloſſ. 1. in
cap. 2. & ibi DD. ſupra de reſcript. & vide quæ leguntur.
& notant. in cap. Olim, eodem tit. & in c. Ex-
9 hibita, de judic. Hoc tamen intelligas, niſi quis ſe a-
ſtrinxerit ad omnia probanda, per ea, quæ habentur
in cap. Licet, ſupra de probat. ſecundùm Anchar.
Imol. & Joan. de Anan. quod in dubio non præſu-
mitur, ut notatur in d. cap. Licet, & per Bart. in l.
10 Divus n. 5. ff. de re judic. & Anchar. d. n. 3. Cautela eſt
ut in poſitionibus, vel in articulis apponatur clau-
ſula, non ſe tamen aſtringere volens ad omnia
probanda; prout faciunt practici Advocati, ut in
forma Capitulorum Actoris, quam ponit Jo. Petr.
de Ferrar. Papien. in ſua Pract. fol. 138. & notat
Bart. ubi ſupra num. 6. de qua clauſula vide per A-
lex. conſ. 6. Circa proceſſum, num. 7. vol. 3. Marſil. in
rubr. C. de probat. num. 198. Dec. in cap. 2. col. penult.
verſ. Quintò; ſupra de reſcript. & Marian. in Specul. in
ſecundo membro Judicii, n. 11.

11 Ultimò nota ex fine litteræ, ex ſimplici toleran-
tia Papæ non induci tacitam diſpenſationem in
his, quæ ſunt contra jus, arg. c. Super eo, infra de co-
gnat. ſpirit. & ca. Mulieri, ſupra de Jurejur. Quia mul-
ta per patientiam tolerantur, quæ ſi deducta fue-
rint in judicium, exigente Juſtitia tolerari non
debent, ut hic in tex. qui quotidie ad hoc conſue-
vit allegari, & firmant gloſſ. ult. Butr. numer. 7. I-
12 mol numer. 11. & Abb. num. 5. Sed in contrarium
ſecundùm Hoſt. num. 8. videtur text. in l. 1. §. Scien-
tiam, ff. de tribut. act. ubi cavetur, ut ſi dominus ſciat
& toleret ſervum contrahere in merce peculia-
ri, & non proteſtatur in contrarium, cùm poſſit,
conſentire videatur. Facit text. in l. Sed ſi pupillus,
§. de quo palam ff. de inſtitut. act. Idem ergò dicen-
dum in Papa, ut ſi ſciat, & toleret, videatur con-
ſentire, & tacitè diſpenſare, ex quo poteſt reſiſte-
re, ne dicamus eum præbere aſſenſum peccatis, c.
Quapropter, 2. quæſt. 7. & quod notatum in cap. Is
qui tacet, de reg. jur. lib. 6. ſolvit Hoſtien. ſub diſtin-
ctione, videlicet quod in præteritum, & quoad ea
quæ concernunt animas ſubditorum, ex toleran-
tia Papæ inducatur tacita diſpenſatio, ſeu per-
miſſio, ne animæ illaqueentur. Secus verò quoad
promotum indignè, ſeu illegitimè; quia reſpectu
illius diſpenſatio, ſeu permiſſio non inducitur.
Ratio differentiæ eſt, quia in ſubditis non deficit
fides, licet deficiat Sacramentum. Facit cap. Ve-
niens, infra de Presbyt. non baptiz. de quo per gloſſ.
in cap. Dudum, il ſecondo, ſupra de elect. quaſi velit
Hoſtien. ut quoad ipſum pluralem patientia Papæ
non operetur, ut per hoc juſtè teneat: ad hoc e-
nim non ſufficit ſola patientia, ſed exigitur di-
ſpenſatio expreſſa, & in hoc caſu loquitur hic tex-
tus. Sed quantum ad ſubditos, ut ipſi juſtè ab eo-
dem plurali Sacramenta recipiant ex tolerantia
Papæ, benè inducitur tacita diſpenſatio, ſeu per-
miſſio, quia putant eum juſtè tenere, & ſic in eis
non deficit fides. Quam diſtinctionem ſequuntur
hic Joan. Andr. & Butr. ambo in fin. Imol. n. 12. &
Abb. n. 10. Reſpectu ſubditorum an geſta à Præla-
to putativo ſuſtineantur propter communem re-
putationem; ita ut ſubditi ab ipſo licitè Sacra-
menta percipiant, eſt materia, l. Barbarius, ff. de of-
fic. Prætor. de qua vide per Canoniſtas in cap. Nihil,
ſupra de elect. & quod plenè ſcripſi in cap. Quod à
Præ-

Prædeceſſore.à n.129.infra de ſchiſmat. Deſcendo ad quæſtiones.

13 Et primò QUÆRO, An Pluralitas Præbendarum, ſeu beneficiorum ſimplicium de Jure communi ſit prohibita, necne?

Hæc quæſtio ardua eſt, & difficilis ob diverſitatem Jurium, & opinionum inter primarios Canoniſtas. Ego pro faciliori ſolutione primò referam ſingulorum opiniones, earumque fundamenta; Deinde ſubjiciam quid hodie tenendum ſit, conjungendo jus commune cum jure noviſſimo Concilii Tridentini. Ex opinionibus duæ, videlicet prima, & ſecunda, ſunt principales, & invicem oppoſitæ: reliquæ ſeptem ſunt mediæ, & diſtinguentes. Decima & ultima, principales opiniones conciliat.

14 Prima igitur, & principalis opinio fuit Innoc. *hic numer.2.verſ.Tu autem dic*, quod ſcilicet abſque diſpenſatione quis poſſit eſſe Canonicus, & Præbendatus in pluribus Eccleſiis, etiam diverſorum
15 Epiſcopatuum. Pro qua allegatur primò hæc Decretalis in illis verbis, *plures alias dignitates, atque præbendas*, quæ probant ex ſola pluralitate præbendarum quem non reddi ineligibilem, cum textus non loquatur alternative per dictionem *vel*, ſed requirat pluralitatem Dignitatum, & Præbendarum copulativè, per illam dictionem *atque*. Et ita eſt hic argumentum expreſſum, quod ſola pluralitas Præbendarum, & Canonicatuum non improbatur à jure. Deinde allegatur cap. *De multa, infra eod.* ubi Papa in Concilio Generali fecit ſpecialem prohibitionem in Curatis, Dignitatibus, & Perſonatibus: ergo de aliis videtur pluralitatem tacitè conceſſiſſe, ca. *Nonne, de præſumpt.* l. *Cùm Prætor, ff. de judic.* Nam ſi idem de præbendis intellexiſſet, ſicut Dignitates, & curata excepit, pariter & præbendas excepiſſet, cap. *Ad audien-*
16 *tiam, de decim* cum ſuis concord. Tertiò, pro hac opinione allegantur plura jura, quæ videntur pluralitatem permittere, nempe cap. *Dilectus, ſupra de reſcript.* ubi ille Joannes Saracenus in tribus Epiſcopatibus retinebat beneficia, cap. *Ex inſinuatione, ſupra de Procurat.* cap. *Eccleſia, il 2. de elect.* & c. *Officii, infra de ſent excomm.* ubi in eadem perſona jus habent diverſi Prælati, quod non poteſt facilè contingere niſi ratione diverſorum beneficiorum, ad idem cap. *Relatum, il 2. infra de teſtam.* & c. *fin. de religioſ. domib.* ubi hujuſmodi pluralitas ſpecialiter prohibetur Religioſis. Ergo ſæcularibus
17 videtur permiſſa d. l. *Cùm Prætor.* Quartò, allegat Innocen in cap. *Cùm Eccleſiaſticæ, ſupra de except.* ubi hoc videtur expreſſum. Demum huic opinioni ſuffragatur generalis conſuetudo plura ſimplicia obtinendi, quàm Papa ſcit, & tolerat. Nam conſuetudo talis cum patientia Superioris facit jus, ut l. *De quibus ff. de legib.* Multi enim damnarentur ſi contrarium diceremus, & ſanguinem elicit qui nimium emungit, cap. *Denique, §. De ipſa, 4. diſt.* de qua conſuetudine atteſtantur *hic* poſt Innocen. *numer.* 1. Hoſtien. & Joan. Andr. ambo *num.* 3 Cardin. *numer.* 11. Anchar *numer.* 6. & plerique alii, Hoſtien. in cap. *Litteras, numer.* 4. *verſ. Item generaliter, infra de conceſſ. præben.* Henric. Boich. in c. *De multa, numer.* 5. *in fin. infra eod.* & S. Thom. *quodlib.* 9. *art.* 15. *verſ. Sed contra eſt, & in corp.* Non obſtant jura, quæ prohibent pluralitatem Præbendarum, nempe cap. *Sanctorum* 70. *diſt.* cap. *Epiſcopi*, 80. *diſt.* & c. *Presbyteros*, 16. *quæſt.* 1. cum multis ſimil. Quoniam ex non multorum ſententia loquuntur ſecundùm antiqua tempora. Vel ſecundùm Innoc. intelligi debent de pluralitate, quæ ſonat in vitium, & ex qua notatur ambitio, & avaritia illorum, qui non propter honorem Dei, nec propter utilitatem Eccleſiarum plura beneficia obtinent, ſed propter fructus dumtaxat, quos cum tali intentione neque de jure communi, neque ex diſpenſatione poſſunt licitè retinere. Non obſtat quod pluralis in diverſis Epiſcopatibus non poterit duobus Prælatis parere diverſa præcipientibus. Quoniam ut reſpondet Innoc. obediet primò; quia ſecundus videtur eum ſub illa conditione elegiſſe, ut primò ſemper obtemperet, arg. l. *in operis, ff. locat.* niſi fortè ſecunda Eccleſia multum egeret ejus ſervitio, & prima modicum, aut nihil, aut eſſet periculum in mora; quia tunc ſecundo parebit. Et huic opinioni adhæret hic Abb. Antiq. cum ſuo Magiſtro Petro de Sampſone, eamque dicit veriorem eſſe Cardin. *n.* 11.

18 Secunda principalis opinio primæ oppoſita, fuit Hoſt. *hic num.* 6. qui poſt Vinc. & Goffred. reprobans primam opinionem Innocentii dicit illius rationes eſſe ſatis debiles, & facilè poſſe omnibus reſponderi, nullaque adhibita diſtinctione firmat non poſſe quem habere duas præbendas intitulatas, niſi hoc habeat ab illo, qui omnia poteſt, cap. *Propoſuit, de conceſſ. Præbend.* & ita ipſe notat in c. *Superinordinata, num.* 1. *in ver. Eccleſiis, & num. ſeqq. infra eod.* Quod fuſius proſequitur in cap. *Litteras num.* 5. *infra de conceſſ. præben.* Movetur Hoſtien. per d. cap. *Sanctorum*, 17. *diſt.* ubi etiam ex diſpenſatione Epiſcopi non poteſt quis eſſe Canonicus Præbendarius in diverſis Eccleſiis. Item per d. c. *Superinordinata*; ubi dicit eſſe caſum expreſsè, quod nullus poteſt habere plures præbẽdas: quod etiam innuitur in cap. 2. *De Inſtit.* & in cap. *De multa, §. Etſi ultra, infra eod.* Ad idem cap. *Epiſcopi*, 80. *diſt.* cap. *Presbyteros*, 16. *quæſt.* 1. cap. *Cùm non ignores,*
17 *ſupra eod.* & d. cap. *Litteras.* Rurſus movetur, quia Canonici videntur adſtricti ad perſonalem reſidentiam, ut cap. *Conquerente*, & cap. *penult. ſupra de Cler. non reſid.* & cap. *Extirpandæ, §. Qui verò, infra*
20 *eod.* ubi reſidentia in Præbenda prævalet reſidentiæ in Parochiali: item ſingulæ præbendæ videntur requirere ſingulos actus, & miniſtros, cap. *Singula.* 89. *diſt.* & c. *Ad hæc, ſupra eodem.* Unde quemadmodum in caſtro requirente duodecim cuſtodes, non poſſet unus occupare locum duorum, ita nec in præbendis, ut in Auth. *Ut Cler. qui rec. collat.* 5. Nec obſtant jura in contrarium adducta pro prima opinione, *numer.* 16. quæ videntur permittere pluralitatem. Quoniam ſecundùm Hoſt. narrativè loquuntur, & notant facti contingentiam, non juris diſpoſitionem. Vel intelliguntur quan-
21 do diſpenſatio interceſſit. Et ad hunc textum reſpondet exponendo dictionem *atque*, pro *vel*, argumento eorum, quæ habentur in cap. *Cum teneamur*, & c. *Cùm non ignores, ſupra eodem*, juncta l. *Sæpè ff. de ver. ſignif.*

Hæc opinio Hoſt. mihi videtur de jure verior, quod ſic probo. Ex diſpoſitione antiquorum Canonum pluralitas præbendarum abſque dubio erat inhibita, ut ſunt jura clara in d. c. *Sanctorum*, 70. *diſt.* cum aliis ſupra citatis *num.* 18. Regulæ igitur, & antiquo juri ſtandum eſt, niſi in quantum reperitur receſſum, ut notat gloſſa in cap. *Conſtitutionem, in ver. Prorogamus, ad finem, de regul. lib. 6.*

lib. 6. & Joan. Andr. in c. *Quæ à jure, de reg. jur. eod.*
22 *lib.* Qui verò affirmant antiqua jura eſſe correcta, fundantur tantummodo in d. c. *De multa, infra eod.* & in hac Decretali. Quæ tamen jura ſi ſedulò expendantur, nullatenus corrigunt jus antiquum: nam Conſtitutio *De multa*, ſolum diſponit, ut recipiens ſecundum beneficium Curatum ipſo jure ſit privatus primo, & ſi utrumque contenderit retinere, etiam ſecundo ſpolietur. Et idem ſtatuit de Dignitatibus, & Perſonatibus; & ita ibi eſt caſus ſecundùm omnes. Hanc autem pœnam fateor non eſſe extendendam ad præbendas, & beneficia ſimplicia, ſed habere locum dumtaxat in Curatis, & Dignitatibus, in quibus illa Conſtitutio inducit jus novum, ut probat Cardin. *conſ.* 3. incipien. *Circa elucidationem, num.* 2. & ita illa diſpoſitio ſpecialis eſt quoad pœnam ibi ſtatutam. Ergo in reliquis; & ſic quoad incompatibilitatem præbendarum, & beneficiorum ſimplicium jura antiqua manent in ſuo robore, ut per Cardin. *loco citato.* Nam quod non mutatur, cur ſtare prohibetur? l. *Sancimus, C. de teſtam.* Facit cap. *Cùm expediat, de*
23 *elect. lib. 6.* Hæc autem Decretalis in illis verbis *plures alias Dignitates, atque Præbendas*, omnino intelligi debet disjunctivè, ut ſi copula *atque*, reſolvatur in disjunctivam *vel*. Quod efficaciter ſic probo. Sola pluralitas Dignitatum ſine Præbendis facit quem ineligibilem, ut hic, & in c. *Dudum, il 2. §. penult. ſupra de elect.* & hic notant Hoſtienſ. *in princ. in ver. Multitudo Dignitatum*, Jo. Andr. *nu.* 2. & reliqui omnes. Ergo ſimiliter facit quem ineligibilem ſola pluralitas præbendarum ſine dignitatibus; & ſic reſpectu utriusque termini textus intelligitur disjunctivè: abſonum enim eſſet, ut eadem dictio *atque*, reſpectu unius determinabilis, ſcilicet Dignitatum, ſtaret copulativè, & reſpectu alterius, ſcilicet præbendarum ſtaret alternativè, l. *Iam hoc jure, §. Sed ſi*, & ibi Bart. *num.* 1 *ff. de vulg. & pupill.* cum concordan.

24 Tertia fuit opinio, quod in pluribus Eccleſiis poſſit quis eſſe præbendatus, ſed non Canonicus, per d. c. *Sanctorum* 70. *diſt.* ubi videtur littera prohibere ne quis intituletur in pluribus Eccleſiis; & ſic non videtur prohibere, ne quis habeat plures præbendas. Unde talis erit Canonicus in prima Eccleſia, & habebit præbendam in titulum. In ſecunda habebit præbendam in ſtipendium, ſed non habebit ibi Canonicatum, & ſecundum hoc ſervabit ſtatuta primæ Eccleſiæ, & electioni illic celebrandæ intererit, & à Diœceſano illius Eccleſiæ ordinabitur, & judicabitur; quaſi cenſeatur ſortiri domicilium ubi primò eſt Canonicus, non ubi ſecundò habet præbendam. Poterit tamen in ratione ipſius præbendæ in loco ubi eſt ſita, conveniri, per ea quæ habentur in c. *fin. de for. compet.* Et circa hanc tertiam opinionem vide quod tangit Henric. Boich. in d. c. *De multa, nu.* 4. *in fin. verſ. Et tunc aut unum eſt intitulatum.*

25 Quarta fuit opinio præcedenti oppoſita, quod quis poſſit eſſe Canonicus in pluribus Eccleſiis, ſed non præbendatus, quam poſuit Innoc. in cap. *fin. ſupra de Cler. non reſid.* reddens rationem diverſitatis; quia in pluralitate præbendarum notatur avaritia & ambitio, quæ ſunt cauſæ cur pluralitas ſit prohibita, ut hic probatur: Sed in pluralitate Canonicatuum verſatur utilitas Eccleſiæ, cui expedit plures habere Conſiliarios, arg. c. *Prudentiam, de offic. deleg.*

Quinta fuit opinio, quod ſi in plures præbendas non poteſt notari ambitio, vel avaritia, ut quia ad illas non promovetur propter utilitatem propriam, aut favorem perſonæ, ſed propter utilitatem Eccleſiæ, & honorem Dei, ut quia eſt induſtrioſus, & melius novit gubernare quatuor beneficia, quàm alter unum: tunc talis pluralitas [illegible] ſeatur permiſſa, ſecus ſi fiat propter favorem perſonæ: & ſic notari poſſit avaritia, vel ambitio: quia tunc pluralitas eſt inhibita: & hanc opinionem tetigit Innoc. *hic circa finem magnæ gloſſæ ſub n.* 3. *verſ. Quod enim.*

26 Sexta opinio fuit, quod effrænata Præbendarum multitudo dumtaxat ſit prohibita, veluti ſi quis obtinere vellet octo, vel decem præbendas, & in hoc caſu intelligunt d. c. *Sanctorum*, 70. *diſt.* Secus ſi non eſſet effrænata, ut quia non vult habere niſi duas, ut exemplificant Butr. *nu.* 10. *verſ. Sexta fuit opinio*, & Imol. *num.* 14. *verſ. Quinta fuit opinio*, vel tres, ſecundùm Abb. *num.* 6. *verſ. Secunda opinio*, tunc enim hujuſmodi pluralitas non prohibetur, ut hic, & pro hac diſtinctione facit quod habetur in c. *Quia in tantum, ſupra, eod.* & hanc opinionem ſequitur Butr. d. *n.* 10. *verſ. Videte.*

27 Septima fuit opinio, quod in Præbendis perſonalem reſidentiam requirentibus pluralitas ſit inhibita. Sunt enim incompatibiles propter onus reſidentiæ, cap. *penult. ſupra de Cler. non reſid.* & hoc eſt ſecundùm mentem juris: nam quodlibet beneficium creatur propter officium, ut cap. *fin. de reſcript. lib. 6.* & in hoc primo membro conveniunt hic Innocen. *num.* 4. Butr. *numer.* 10. *circa fin. verſ. Modica item*, Cardin. *numer.* 11. Abb. *numer.* 7. *verſ. Circa primum*, & reliqui omnes, Hoſtienſ. in locis ſupra citatis *in 2. opinione*, Lap. *allegat.* 36. 96. & 117. Rota *deciſ.* 497. *numer.* 7. *part.* 1. *recent.* Secus ſi reſidentiam non requirant: quia tunc videtur ceſſare ratio cap. *Quia nonnulli*, & c. *Relatum, ſupra de Cler. non reſid.* & hanc amplectitur Innoc. *d. num.* 4.

Octava opinio fuit, quod aut una præbenda, ſeu beneficium ſimplex ſufficiens eſt ad congruam Clerici ſuſtentationem, & non licet obtinere plura beneficia propter utilitatem propriam, immo eſt peccatum mortale, cùm ſit ibi vitium ambitionis & avaritiæ, ut occupentur ſtipendia aliorum pauperum, ut notat gloſſ. in c. *Dudum, il 2. in ver. Intitulatam, de elect.* quæ concludit, ſi primum beneficium ſit ſufficiens, non poſſe obtineri ſecundùm, niſi diſpenſativè, & ita etiam poteſt intelligi d. c. *Sanctorum*, 70. *diſt.* ubi cavetur ne quis poſſit eſſe præbendarius, & Canonicus in diverſis Eccleſiis. Aut unum ſimplex beneficium per ſe non ſufficit, & licet tenere plura uſque ad congruam ſuſtentationem, & ſic poſſunt intelligi c. *Gratia, de reſcript. lib. 6.* & Clemen. *Gratia, eod. tit.* & c. *Cùm teneamur, à contrario, ſupra eod.* Et hanc opinionem tenet gloſ. præalleg Imol. *hic n.* 14. *verſ. Unde videtur dicendum*, & Abb. *n.* 8.

Nona opinio diſtinguit an quis habeat plures præbendas in titulum; an verò unam in titulum, aliam in commendam; ut primo caſu inhibita ſit pluralitas: in ſecundo autem non, per tex. in cap. *Qui plures*, 21. *q.* 1. & in c. *Dudum, il 2. §. Inſuper*, & ibi gloſ. *in ver. Intitulatam verſ. Item ſi habet. ſupra de elect.* & facit quod habetur in c. *Nemo, de elect. lib. 6.* ut hic per Butr. *n.* 10. *verſ. Si verò non requirunt*, & Imol. *n.* 14. *in eod. verſ.*

De-

28 Decima, & ultima opinio fuit Cardin. *hic numer.* 11. qui dixit dupliciter quæri poſſe an multitudo beneficiorum ſimplicium ſit permiſſa. Primo modo ut quæramus, an plura talia ſint incompatibilia in foro externo, adeo ut per aſſecurationem pacificam ſecundi vacet primum ipſo jure, vel ſaltem liceat Ordinario obtinentem privare primo, vel ſecundo. Alio modo quæri poteſt an ejuſmodi pluralitas ſit prohibita in foro animæ, ita ut ſit peccatum plura obtinere. Primo modo dicit veram eſſe opinionem Innocentii tam de jure, quàm de conſuetudine: nam beneficia incompatibilia modo prædicto dicuntur tantùm in ſequentibus caſibus, videlicet, ſi ſunt duo Curata, vel Dignitates, vel Perſonatus, vel aliquod iſtorum cum altero, ut c. 1. *de conſuetud. lib. 6.* vel plura ſimplicia reſidentiam requirentia, ut c. *fin.* cum ibi not. *ſupra de Cler. non reſid.* vel plures Canonicatus in ead. Eccleſia, cap. *Litteras, infra de conceſſ. præben.* prout hæc notantur in Clem. *Gratiæ,* in
29 gloſſ. in *ver. Beneficium, de reſcript.* Quoad ſecundum modum quærendi, cum inſpecto ſtatu beneficiorum originario beneficia conſtitui non debeant niſi ſufficientia ad congruam Clerici ſuſtentationem, c. *Ut quiſque, ſupra de vita, & honeſtat. Cler.* Hinc fit, ut abſque pecato non liceat habere plura talia ſine diſpenſatione; & ſic loquitur text. in c. *Cùm non ignores, ſupra eod.* cum ſimil. & ſecun-
30 dùm hoc procedit opinio Hoſtien. Subdit tamen Cardin. hoc ultimo caſu evitari peccatum, ſi quis obtineat plura talia propter generalem conſuetudinem, quæ poteſt de illicito facere licitum, & è converſo, cap. *Cùm olim, de Cler. conjugat.* Sed attento ſtatu hodierno beneficiorum, cùm reperiantur ſæpè beneficia ſimplicia inſufficientia, ſecundùm eum non eſt peccatum, propter hujuſmodi generalem conſuetudinem, ita tamen ut abſit avaritia: tandem remittit ad ea, quæ latius dixit in præalleg. Clem. *Gratiæ,* in hoc ſecundo diſtinctionis membro, tu recurre ad S. Thomam *quodlib. 9. art. 15.* ubi egregiè explicat an habere plures præbendas ſine cura animarum abſque diſpenſatione ſit peccatum mortale; & an excuſet conſuetudo. Et vide eundem *quodlib. 8. art. 13.* & quod in propoſito ſcripſi, in d. c. *Dudum, il 2. ſupra de elect.*

31 Quid tenendum? Hodie tam ingens controverſia ex omni parte ſublata eſt ex Decretis Concil. Trid. & præſertim ex *c. 17. ſeſſ. 24.* cujus hæc ſunt verba. (Cum Eccleſiaſticus ordo pervertatur quãdo unus plurium officia occupat Clericorum, ſanctè ſacris Canonibus cautum fuit, neminem oportere in duabus Eccleſiis conſcribi. Verum quoniã multi improbæ cupiditatis affectu ſeipſos, non Deum decipientes, ea, quæ benè conſtituta ſunt, variis artibus eludere, & plura ſimul beneficia obtinere non erubeſcunt, S. Synodus debitam regendis Eccleſiis diſciplinam reſtituere cupiens, præſenti Decreto, quod in quibuscunq; perſonis quocumque titulo, etiamſi Cardinalatus honore fulgeant, mandat obſervari, ſtatuit ut in poſterum unum tantùm beneficium Eccleſiaſticum ſingulis conferatur. quod quidem ſi ad vitam ejus, cui confertur, honeſtè ſuſtentandam non ſufficiat, liceat nihilominus aliud ſimplex ſufficiens, dummodo utrumque perſonalem reſidentiam non requirat, eidem conferri.) Hæc ibi. Ponderanda ſunt ſingula verba, quæ videntur ſtudiosè appoſita propter diſſidentes antiquorum opiniones. Et quidem in illis verbis *Sanctè Sacris Canonibus cautum fuit:* nec non in verbis *reſtituere cupiens,* Concilium indicavit ſe velle innovare, & in uſum reſtituere antiquos Canones ſuper pluralitate beneficiorum, qui habentur in cap. 1. *&* 2. 21. *quæſt.* 1. in cap. *Unio §. Sed & hoc,* 10. *quæſt.* 3. in cap. *Sanctorum,* 70. *diſt,* cum aliis ſupracitatis, *numer.* 18. Sed quia Canones illi videbantur abrogati, vel per jura poſteriora, vel per contrariam conſuetudinem, quæ ubique vigebat, ut dictum eſt ſupra *num.* 17. *& n.* 30. Præterea S. Synodus utitur verbis illis *ſtatuit ut in poſterum,* quę jus novum inducunt, ut notat gloſ. in Clem. *Eos, in ver. Deinceps, de Regular.* Et eſt commune dictum, ut inquit Cardinal, *conſ.* 3. *nu.* 2. & ſic tollitur fundamentum, quod Innocen. & alii
32 conſtituebant ſuper generali conſuetudine, Deinde in illis verbis: *Unum tantùm beneficium Eccleſiaſticum ſingulis conferatur,* nec non in illis verbis *aliud ſimplex* Concilium ſuſtulit primam opinionem Innocentii, & approbavit ſecundam Hoſtienſis, qui ſenſit indiſtinctè non licere cuiquam abſq; diſpenſatione Papæ obtinere plures præbendas, vel beneficia ſimplicia. Nam de his etiam ſimplicibus Concilium loquitur, ut probat illa dictio *aliud,* quæ eſt repetitiva ſimilium, Clem. 2. *de celebr. Miſſar.* gloſſ. in l. *Si fugitivi, in ver. Alia pœna,* & ibi Bald. Ang. & Paul. de Caſtr. & Salyc. *C. de ſerv. fu-*
33 *git.* Præterea in iiſdem verbis ſublata fuit ſexta opinio illorum, qui dicebant ſolum effrænatam beneficiorum multitudinem eſſe prohibitam: nam Concilium conſtituit regulam, ut unum tantum beneficium ſingulis conferatur, & permittit ſecundum in eo tantum caſu, in quo primum eſt inſufficiens; atque ita ex Concilio beneficia ſunt incompatibilia, etiamſi ſint duo tantùm, & non plura. Rurſus dum Concilium dixit: *hoc decretum locum habeat in quibuscunque perſonis, etiamſi Cardinalatus honore fulgeant,* non admiſit quintam opinionem eorum, qui pluralitatem admittebant, ſi perſona eſſet induſtrioſa, & quæ præ aliis ſciret Eccleſiam regere; licet hæc poſſit eſſe juſta causa obtinendi Apoſtolicam diſpenſationem, ſecundùm ea quæ habentur, & notantur in cap. *De multa, §. Circa ſub-*
34 *limes, infra eodem.* Ad hæc in verbis ſequentibus, *dummodo utrumque perſonalem reſidentiam non requirat,* correxit tertiam, & quartam opinionem eorum, qui dicebant poſſe aliquem in pluribus Eccleſiis eſſe præbendatum, & non Canonicum; vel è converſo Canonicum, & non præbendatum: hodie enim tam Canonicatus, quam præbendæ, ſeu portiones in Cathedralibus, & Collegiatis Eccleſiis perſonalem reſidentiam requirunt ex alio ejuſdem Concilii Decreto, nempe ex *cap.* 12. *ſeſſ.* 24. & conſequenter ſunt incompatibiles ex d. c. 17. ut decidit Rota *dec.* 497. *numer.* 1. *part.* 1. *recen.* Unde etiam patet Concilium hoc loco approbaſſe primum membrum ſeptimæ opinionis quoad prohibitam pluralitatem beneficiorum, perſona-
35 lem reſidentiã requirentium Amplius in illis verbis, *ſi ad vitam honeſtè ſuſtentandam non ſufficiat, liceat nihilominus aliud ſimplex ſufficiens eidem conferre.* Similiter approbavit primum membrum octavæ opinionis, & permiſit pluralitatem beneficiorum, ſimplicium perſonalem reſidentiam non requirẽtium in eo caſu, in quo primum eſt inſufficiẽs, non tamen permiſit poſſe conferri ultra duo, quia dixit, *aliud,* &c, & ſic ſecundum, & non plura. Unde

etiam

etiam improbavit illorum ſentẽtiam, qui exemplificabant multitudinem non effrænatam intribus beneficiis, ut dictum eſt in ſexta opinione.
36 Demum jungendo hoc decretum, c. 17. *ſeſſ.* 24. cum decreto, c. 4. *ſeſſ.* 7. Concilium ſuſtulit duas ultimas opiniones. Primò enim dum in c. 17. ſtatuit ut ſecundum beneficium ſimplex ſit incompatibile, ſi primum ſit ſufficiens; & in *d. c.* 4. impoſuit pœnam obtinentibus plura incompatibilia, ſive in titulum, ſive in Commendam: utique correxit c. *Dudum, il 2. de elect.* & improbavit nonam opinionem eorum, qui dixerunt unam præbendam poſſe obtineri in titulum, & aliam in Commendam: nam ex *d. c.* 4. nec in titulum, nec in Commendam licet obtinere plura incompatibilia, qualia ſunt ex *cap.* 17. duo beneficia, ſimplicia, quando primum eſt ſufficiens. Deinde
37 dum in *d. cap.* 4 ampliavit diſpoſitionem Decretalis *De multa,* ad beneficia incompatibilia ex quovis capite, & in præd. c. 17. voluit primũ beneficium ſufficiens eſſe incompatibile cum ſecundo, reprobavit decimam opinionem Cardinalis, qui ad ſententias conciliãdas dixit duas præbendas eſſe incompatibiles, quoad peccatũ, & in foro animæ; non autem quoad incurrendam pœnam privationis in foro judiciali: nam hodie cum ſecundum beneficiũ ſimplex ſit incompatibile cũ primo ſufficienti ex *d. c.* 17. ſequitur ut obtinens ſecundum, perdat primum ipſo jure, & per retẽtionem amborum ſit privatus utroque ex d. *c.* 4. quod extendit pœnam c. *De multa,* ad beneficia qualitercunque incompatibilia, ut plenè ſcripſi in prædicta Decretali in 1. *not. n.* 3. Atque ita prohibetur incompatibiltas non ſolũ in foro animæ, & quoad peccatum, ut patet in *d. c.* 17. ibi *ſeipſos, non Deum decipientes,* quod Cardinalis fatetur: Sed etiam in foro externo, & quoad pœnam; quod Cardinalis negat.

38 Quibus ita conſtitutis, jungendo jus commune cum decretis Concilii, & declarationibus S. Congregationis, cùm quæritur an plura beneficia ſint hodie incompatibilia? pro ſolutione quæſtionis ſic diſtingue. Aut quæris de beneficiis perſonalẽ reſidentiam requirentibus: aut de aliis beneficiis, quæ talem reſidentiam non requirunt. Primo caſu conclude plura beneficia eſſe incompatibilia tam de jure communi ex unanimi Doctorum ſententia, ut dictum eſt ſupra in ſeptima opinione, quàm ex Concilio Tridentino in *d. c.* 17. ſive hu-
39 juſmodi reſidentiam requirant ratione curę animarum, ſive ratione ſervitii. Qua de re multæ declarationes fuerunt editæ à S. Congregatione. Et primò ratione reſidentiæ propter curam animarum incompatibiles ſunt duæ Parochiales: Item Parochialis cum Baptiſmali, & ſimiliter be-
40 neficium, cui injunctum ſit onus coadjuvandi in cura animarum. Item is, qui habet Rectoratum, ſi curam exerceat per Vicarium amovibilẽ, poteſt Parochialem obtinere; Siquidem amovibilitas indicat curam reſidere penes Rectorem: ſecus ſi cura exerceri ſolita eſſet per Vicariũ perpetuũ,
41 ita ut eo renuente Rector curam non poſſet exercere. Et cùm fuiſſet quæſitum, an caſu quo cura unita eſt alicui Eccleſiæ ex altera dependenti, ita ut ei per Vicarium perpetuum deſerviatur, juxta terminos *Extirpandæ, §. Qui verò, de præben.* reſultet ratione curæ animarum incompatibilitas talis Eccleſiæ cum alia Parochiali? Reſponſum eſt negativè, ut etiam per gloſ. c. *Eam te, de ætat,*
42 *& qualitate, in ver. pendeat.* Ratione reſidentiæ propter ſervitium ex Concilio inſurgit incompatibilitas non ſolum in Parochialibus, & Curatis, ſed etiam in beneficio Curato, & Canonicatu, & in pluribus Canonicatibus, tam Cathedralium, quàm Collegiatarum Eccleſiarum, cum perſonalem reſidentiam requirãt propter ſervitium, ut in c. 12. *ſeſſ.* 24. licet de jure communi hoc eſſet controverſum, ut patet ex opinionibus ſuprà relatis. Item ex Congregatione incompatibilis eſt præbenda Theologalis erecta per unionem aliquot ſimplicium beneficiorum cum Parochiali, vel Canonicatu. Idemque dicendũ de pluribus Monaſteriis, ſeu Capellaniis ſervitium perſonale, ſeu reſidentiam requirentibus propter divini Officii celebrationem. Verumtamen ex Congregatione ſervitiũ Eccleſiæ receptitiæ, pro quo non levantur Bullæ, nec ulla ſit inſtitutio, ſeu confirmatio, ſed Presbyteri tenentur ſolum ad Miſſas, & horas Canonicas, deque præſtimoniis participãt pro rata ſervitii circumſcriptis Eccleſiæ ſtatutis, non eſt incompatibile cum Parochiali communi pluribus uti pluribus, habente onus celebrandi ternis hebdomadis; ideoque illã obtinens, ubi ſatisfecerit dictis oneribus Miſſarum, poteſt inſervire dictæ Eccleſiæ receptitiæ.

43 Secundo caſu, ideſt cum beneficia perſonalem reſidentiam non requirunt, eo quod jus commune inducens reſidentiam in omnibus beneficiis ſecundum ea, quæ leguntur, & notantur in c. *Conquerente, ſupra de Cler. non reſident.* abrogatum fuerit ex generali conſuetudine, ut notatum eſt ſupra in prima opinione, *n.* 17. iterum ſic diſtingue. Aut primum beneficium eſt ſufficiens ad cõgruam ſuſtentationem Beneficiati, & non poteſt haberi ſecundum, ex *d. c.* 17. *ſeſſ.* 24. etiamſi ſecundum ſit inſufficiens, quia Concilium permittit ut poſſit conferri ſecundum in eo tantum caſu, in quo primum ad ſuſtentationem non ſufficit. Collatio tamen ſecundi non eſt nulla, ſed adepta pacifica poſſeſſione ſecundi, vacat primũ ipſo jure, & per retentionem ſecundi cum primo vacat utrumque ex *cap.* 4. *ſeſſ.* 7. Quod ampliat diſpoſitionem, c. *De multa, infr. eodem* ad beneficia quomodolibet incompatibilia ratione ſufficientiæ, de quo latius dicetur *infra in tertia quæſtione.*
44 Aut primum eſt inſufficiens, & poteſt conferri ſecundum etiamſi ſolum per ſe ſufficiat, ut ſonat littera *d. C.* 17. ibi, *aliud ſimplex ſufficiens,* non enim dixit ſufficiens una cum primo, ſed ſimpliciter ſufficiens; quod tamen fuſius infra examinabitur
45 in quarta quæſtione. Sed ultra duo haberi non poſſunt ab Ordinario, licet omnia ſimul ſint inſufficientia, ut ſæpiùs S. Congregatio cenſuit, & dicã infra, *n.* 70. An autem collatio tertii ſit nulla, necne, fuſè videbitur infra in ultima quæſt. Et hæc intelligas de beneficiis in diverſis Eccleſiis: nam ſi in ead. Eccleſia exiſtant, erit aliter diſtinguendum, ut dicam in quæſt. ſequenti.

46 2. QUÆRO, An Epiſcopus ſuper pluralitate Præbendarum, vel beneficiorum ſimplicium poſſit diſpenſare.

47 De jure communi articulus eſt ſatis dubius; communiter tamen tenetur diſtinctio Jo. Andr. in cap. *Litteras, infr. de conceſſ. præben.* Quod aut Canoniæ, & præbendæ, ſeu beneficia ſimplicia exiſtunt in diverſis Eccleſiis, & diſpenſat Epi-

48 ſcopus. Aut exiſtunt in ead. Eccleſia, ſeu ſub eo-
dem tecto;& tunc ſubdiſtingue: nam aut ſunt dif-
formia, & poteſt Epiſcopus diſpenſare; aut ſunt
conformia & non poteſt, ſed opus eſt diſpenſati-
one Apoſtolica. Ratio diverſitatis eſt, quia in
primo caſu non frangitur ibi numerus: ſecus in
ſecundo , & hanc diſtinctionem amplectitur *hic*
Anton. de Butr. *n.* 10 *verſ. ultimate*, dicens ſe illi
adhærere, quia eſt ſententia tanti Doctoris, ut fu-
it Jo. Andr. quod latius proſequitur Abb. *n.9.* qui
tamen limitat dictum Jo. Andr. quando una præ-
benda non eſt ſufficiens: alias ſecus, per c. *San-*
49 *ctorum 70. diſt.* Sed tu breviter dicas hodie ad plu-
ra beneficia ſimplicia in diverſis Eccleſiis Epiſco-
pum nullo caſu poſſe diſpenſare ; quia aut pri-
mum eſt inſufficiens, & poteſt obtineri ſecundum
non requirens reſidentiam abſque ulla diſpenſa-
tione, ut dictum eſt in pręcedenti quęſtione *n.45.*
Aut primum eſt ſufficiens, & Epiſcopus non di-
ſpenſat; quia obſtat Concilium Tridentinum
contra quod Epiſcopus non habet facultatem di-
ſpenſandi , ut latiſſimè probavi in c. *final. de fil.*
Presbyter. Quod multò magis procedit in canoni-
catibus, & præbendis, cum ex capite perſonalis
reſidentiæ ſint incompatibiles, ut dictum eſt ſu-
50 pra *num.* 38. *&* 42. Si vero duo beneficia ſint ſub
eodem tecto, ſiquidem ſint conformia, Epiſco-
pus non diſpenſat: & vera eſt opinio, Jo. Andr. &
communis in d. c. *Litteras.* Sin autem ſint diffor-
mia, tunc aut primum eſt ſufficiens, & ſimiliter
non diſpenſat Epiſcopus obſtante Concilio Tri-
dentino in *d.c.* 17. *ſ. ſſ.* 24. Aut eſt inſufficiens, &
hoc caſu Epiſcopus diſpenſare poteſt, & procedit
limitatio Abbatis *d.n.9.* dummodo tamen utrum-
que perſonalem reſidentiam non requirat; quia
tunc obſtaret Concilium, & ideo opus eſſet di-
ſpenſatione Apoſtolica prout hæc omnia latius
explicavi in d. c. *Litteras in* 1. *quæſt.*
51 3. QUÆRO, An quando habenti beneficium
ſufficiens Ordinarius aliud confert, collatio ſit
nulla; vel ſi valida ſit, an adepta pacifica poſſeſſi-
one ſecundi, vacet primum ipſo jure.

Hoc dubium fuit tranſmiſſum per manus Car-
dinalium Sacræ Congregationis Concilii cum
voto Cardinalis Alciati, qui ejus erat opinionis,
ut Ordinarius non poſſet conferre, & ſi conferret,
nulla eſſet collatio. Rationes ſunt infra ſcriptæ.
52 Primò, quia Concilium utitur illo verbo, *con-*
feratur, quod propriè reſpicit actum ipſum colla-
tionis: & ſic in effectu prohibet eam fieri de duo-
bus beneficiis uni perſonæ. Unde ſequitur ut ſi fa-
cta fuerit contra hanc prohibitionem legis, ſit ip-
ſo jure nulla, ſecundum regul. l. *Non dubium*, ubi
Jaſ. *n.17. C. de legib.* Nec poteſt hæc diſpoſitio
Concilii intelligi juxta terminos juris commu-
nis, de quibus in c. *De multa* , *de præben.* quia d.c.
Non utitur verbo, *conferatur*, nec prohibet actum
ipſius collationis; quinimo eam permittit, & am-
plius vult eam eſſe validã, quod patet *ibi* in verſ.
Præſenti, dum ſtatuit, ut quicunque receperit ſe-
cundum beneficium curatum , ſit privatus illo,
quod habebat. Ergo apparet quod collatio ſe-
cundi fieri potuit, & facta valuit, & eam recipiẽs
acquiſivit ſecundum beneficium, licet primũ per-
diderit. At non ita Concilium diſpoſuit, ſed ſim-
pliciter vetuit ne ſecundũ conferatur. & videtur
Concilium Tridentinũ voluiſſe renovare decre-
tum Lateranen Concilii, quod erat ante d.c. *De*
multa, & cujus ſit mentio expreſſa in princ. dict.
c. Per quod prohibitum erat, ne habens Parochi-
alem reciperet aliam, & ſi recepiſſet, eam amitte-
ret, & qui contuliſſet, conferendi poteſtatem nõ
habuiſſe cenſeretur, & ita Sacra Congregatio vi-
53 detur à principio intellexiſſe, d.c. 17. Nã cum du-
bitatum eſſet an Datarius ſupplicationes illas de-
beret admittere, quibus habens Parochialem, vel
ſimplex, quod tamen ſufficeret ad victum, pete-
bat ſibi aliam Parochialem, vel aliud ſimplex:
fuit decretum, & ita d. Datario injunctũ, ut ſup-
plicationes iſtas non admitteret, niſi addita hac
clauſula, quod Orator habita poſſeſſione ſecundi
beneficii, intra duos menſes, vel ſi per eum ſta-
ret, quominus haberet, teneretur primum, vel
ſecundum dimittere , aliàs careret utroque. Ex
quo decreto clarè colligitur, Congregationẽ nõ
intellexiſſe d.c.17. ſecundum diſpoſitionem, c.
De multa, quia clauſula illa non eſſet conformis
dict. c. Neque extravag. *Execrabilis, § Qui vero de-*
inceps. Et ſic longè diverſa à terminis juris com-
munis, de quibus etiam per Abb. in d.c. *De multa*
n. 10. ſecundum quos terminos neque præfige-
batur impetranti aliquis terminus ad adipiſcen-
dam poſſeſſionem ſecundi beneficii, neque ei da-
batur optio dimittendi utrum mallet; ſed quan-
docunque poſſeſſionem ſecundi adeptus fuiſſet,
illico abſque ulla mora cogebatur præcisè dimit-
tere primum. Et ex aliis etiam deciſionibus appa-
ret Congregationem ſenſiſſe, in toto illo *cap.* 17.
nullam fuiſſe habitam rationem d. c. *De multa*, &
memor eſt Alciatus ſe audiviſſe à patribus, qui
interfuerunt Concilio, eam fuiſſe mentem ferè
omnium, ut d.c. *De multa* , prorſus abrogaretur;
& quod ita etiam pius IV. ſcripſiſſet ad Concil.
54 Tamen Congregatio cenſuit poſſe conferri ſe-
cundũ, ſed habita pacifica poſſeſſione ſecundi va-
care primum ipſo jure; quia verba illa Concilii,
conferatur, debent intelligi cum effectu, ideſt ad
finem retinendi, & per tex. d. c. *Nonnulli, de Cleric.*
non reſiden. ibi , *accipere*, quod verbum in ſenſu
paſſivo eſt ſimile verbo, *conferatur*, prout ſentiũt
ibi Abb. & alii, qui ſummant textum, quod plures
Eccleſiæ uni conferri non debeant, & tamen, ut
ibi declarant Abb. & cæteri, diſpoſitio illius c. in-
telligitur ut illa ſimul retineat; ſed debet altero
privari, prout etiam probatur in d. c. *De multa.*
Quod cum non procederet niſi in Curatis, fuit per
Concilium ampliatum ad omnia beneficia ſuffi-
cientia, & cum Concilium ſit jus novum, & cor-
rectorium, ſatis eſt ut maximè operetur abſque
eo, quod amplius reſtringatur Ordinariorum fa-
cultas, & maximè ſine utilitate, cum ſatis ſit quo-
ad intentionem Concilii, ut unus in effectu non
poſſit retinere plura beneficia. Sed cum hoc fuiſ-
ſet decretum Congregationis paruæ, fuit dictum
referendum ad Sanctiſſimum, an velit de hoc agi
in Congregatione generali. Sanctitas ſua decre-
tum Congregationis parvæ probavit, & noluit re-
vocari in dubium in congregatione generali; ſed
tantum in ea agi, quid quando habenti duo aliàs
incõpatibilia ex diſpenſatione Ordinarius con-
fert tertium, an collatio ſit nulla.
56 4. QUÆRO, Si quis habens ſimplex beneficiũ
non ſufficiens, acquirat ex collatione Epiſcopi
aliud beneficiũ, quod per ſe ſolum ſufficiat, an ex
decreto Concilii, *ſeſſ.* 24. *c.* 17. poſſit utrumque re-
tinere: An verò dicantur hæc beneficia incompa-
tibi-

tibilia, ita ut adepta pacifica poſſeſſione ſecundi,
primum vacet ipſo jure, vel qui obtinet privan-
dus ſit per ſententiam.

In Congregatione publica diſcuſſa latè materia
ex ſeptem Cardinalibus, tres nempe Per.... San-
ctorum Quatuor, & Albanus tenuerunt poſſe utrũ-
que retineri, neque incompatibilia eſſe, & minus
vacare ipſo jure, aut eum qui obtinet, privandũ
eſſe altero, nec obſtare Concilium, quia non pro-
hibet, quin habenti unum inſufficiens detur alte-
rum; & Concilium, ut patet ex prooemio, & ver-
bis, nihil voluit decidere niſi quod prius jure ve-
teri, & communi erat deciſum: & ſic voluit tan-
tum reſtituere jus vetus, quo talia beneficia non
erant incompatibilia. Sed aliis viſa eſt hæc opinio
periculoſa; primò, quia Concilium nihil novi in-
duxiſſet. Secundò, quia verba Concilii loquuntur
etiam de ſimplici, quod non erat jure veteri. Ter-
tiò, quia Concilium loquitur taxativè, unum uni
tantum &c. Ergo excludit, & prohibet duo, pro-
ut eſt naturæ taxativæ, Jaſ. in l. 1. *n.* 47. *de offic.*
ejus Item ex verbis *liceat conferre ſi non ſufficit*; Er-
go ſi ſufficiat, non licebit. Lu.... dixit eſſe incõ-
patibilia, non ut adepta poſſeſſione ſecundi va-
cet primum, ſed juxta gloſ. in cap. *Dudum il 2.*
de elect. ver. Retinet, ut ſcilicet cum peccato tenens,
non faciat fructus ſuos in conſcientia, & ſit privã-
dus, prout jus commune vetus ſanxit. Senonen.
& Carafa tenuerunt primum non vacare, etiamſi
ſecundum requirat reſidẽntiam , ſed per ſentẽti-
am privãdũ eſſe ex Concilio, quia prohibet utrũ-
que ſimul retineri, quando aliud ſufficit, & jure
veteri erat quoque ſic privandus, Abb. in c. *Co-*
querente, in 3 *not.* & in c. *Quia nonnulli, de Cler. non*
56 *reſid.* Alciatus autem admiſſo illo, quod Conciliũ
prohibet utrumque ſimul retineri, cenſuit primũ
vacare ipſo jure: nam quando duo beneficia ſunt
incompatibilia, adepta pacifica poſſeſſione ſe-
cundi, vacat ipſo jure primum, Abb. in c. *De mul-*
ta, de præben. n. 10. *&* 16. quæ habent locum et-
jam in ſecundo benefici o ſimplici, quod de jure
non poteſt retineri cum primo, Clem. *Gratia, de*
de reſcript. ubi poſt Innoc. Feder. de Sen. & alios
in terminis firmat Barbat. in gloſ. *in verb. Benefi-*
cium, col. 3. *verſ. Ego autem eligo opinionem* , *uſque*
ad verſ. Et in quantum iſta gloſ. comprobatur per Car-
din. *conſ.* 3. *prope finem, verſ. Attento etiam teſtamen-*
to, ubi vult ut quando ſtatutum eſt ut beneficium
ſimplex non poſſit haberi cum alio beneficio ſi-
mul, tunc aſſecutione ſecundi beneficii vacet pri-
mum. Et ita quoque in terminis tenet Rebuff. *in*
Praxi ſua, tit. de diſpenſat. ratione ætatis, in verb. Incom-
patibilia, n. 6. *juncto cum n.* 1. A Concilio autem
ſatis clarè videtur ſtatutum ut beneficium per ſe
ſufficiens non poſſit obtineri cum alio. Poſtea
ex conſenſu omnium dictum fuit referendum ad
Sanctiſſimum, Convocata tota Congregatione,
Sanctiſſimus voluit de hac quæſtione amplius agi
in Congregatione, ſuadendo omnibus, ut denuo
ſtuderent, & deliberarent. In Congregatione cui
interfuerunt octo Cardinales; Sanctorum Qua-
tuor, & Albanus videntur ſenſiſſe non eſſe incõ-
patibilia ex Concilio; ideo non vacare neque ip-
ſo jure, neque privationem ante ſententiam. Lu.
. . . Senon. Montalt. Carafa, Per. . . . .
cenſuerunt non vocare ipſo jure, ſed bene ſenſe-
runt privandum; quia Concilium pro incompa-
tibilibus habet; ſed ſolum eſſe huic dubio reſpõ-
dendum, quod non vacet. Alciatus verò cenſuit
vacare ipſo jure, ut aliàs in ſimilibus Congrega-
tio decidit, & reſponſum eſt pluribus.
57 Tu verò conſidera: nam ut ſupra tetigi *n.* 44.
Concilium in d. *c.* 17. *ſeſſ.* 24. non diſpoſuit ſim-
pliciter ut habenti unum beneficium inſufficiens
ad honeſtam ſuſtentationem poſſit conferri ali-
ud, ſed ut poſſit conferri aliud ſufficiens; nec ad-
didit ſufficiens una cum primo, ſed ſolum dixit
ſufficiens, & ſic videtur intellexiſſe de alio, quod
per ſe ſufficiat; cum præſertim agatur ad effectũ
inducendi privationem primi beneficii per aſſe-
cutionem ſecundi. Unde in conſtituenda ſufficiẽ-
tia ſecundi beneficii conjungi non debent fructus
inſufficientes primi, quia in materia pœnali ſum-
mæ non coacervantur, & quinquaginta & quin-
quaginta non ſunt centum , ut notat Bart. in l.
Fidejuſſor. in princ. ff. de ſolut. & dixi in c. *Inſinuan-*
te, n. 34. *infra, Qui Cler. vel vov.* Et eſt cõmunis theo-
rica, quam pluribus exemplis exornat. Alex. *conſ.*
113. incip. *Viſo themate, n.* 3. *& ſeq. lib.* 5. Nec ob-
ſtat ſi dicatur, Mens Concilii fuit, ut Clericus ex
fructibus unius, vel alterius beneficii Eccleſiaſti-
ci non habeat niſi honeſtam ſuſtentationem; &
quamadmodum non permittit, ut qui habet unũ
ſufficiens, poſſit obtinere ſecundum, etiam inſuf-
ficiens, ut cõcluſum eſt in præcedenti quæſtione;
ita è converſo nõ cẽſetur permiſiſſe, ut qui habet
ſecundum ſufficiens , poſſit illud retinere cum
primo inſufficienti, arg. c. *Inferior.* cum gloſ. *in ver.*
58 *Hinc. 2. diſt.* Id inquam nõ obſtat, quia inter utrũq;
caſum conſiderõ magnam eſſe rationem diverſi-
tatis: nam qui habet primum ſufficiens, cum jam
habeat congruam ſuſtentationem, videtur move-
ri ad impetrationem ſecundi ex avaritia, & ambi-
tione, quę ſunt præcipuæ cauſæ prohibitionis plu-
ralitatis, ut hic patet, & notat Innoc. *nu.* 3. *verſ*
Quod enim At qui habet primum non ſufficiens,
juſtè appetit ſecundum ad ſui honeſtam ſuſtenta-
tionem. Et quamvis ex accidenti contingat, ut
ſecundum per ſe ſufficiat; tamen appetendo illud
non peccat, cum hoc faciat Concilii authoritate,
c. *Qui peccat,* 24. *q.* 3. nec recipiendo ſecundum
ſufficiens debet incidere in pœnam privationis
primi inſufficientis; quia cum lex hoc permittat,
quod legitimè factum eſt nullam pœnam mere-
tur, dicit text. in l. *Gracchus, C. ad l. Iul. de adulter.*
gloſ. 1, in c. 2. *de conſtit.* gloſ. in c. *Nihil in verbo*
Aetatis, de elect. Præterea ſi habens primum inſuf-
ficiens non poſſet obtinere ſecundum ſufficiens,
oporteret eum expectare quouſque vacaret ali-
quod beneficium ſufficiens ad hoc ut poſſet illud
retinere cũ primo; & ita poſſet contingere ut per
multos annos remaneret cũ primo beneficio ſine
ſufficienti ſuſtentatione, prout accideret ſi per
multum temporis non contingeret vacatio alicu-
jus beneficii niſi ſufficientis: non enim illud poſſet
obtinere abſque eo quod per aſſecutionem pacifi-
cam ſecundi incideret in pœnam privationis pri-
mi. Ad quod fortè animadvertentes Patres Con-
cilii ſimpliciter voluerunt, ut habenti unũ benfi-
cium, quod non ſufficeret ad congruam ſuſtenta-
tionem, poſſet conferri ſecundũ ſufficiens, nulla
habita diſtinctione, an eſſet ſufficiens per ſe ſolũ,
vel unà cum primò. Quæ ratio non viget in eo, qui
certus eſt de ſua congrua ſuſtentatione; & ideo
non poteſt appetere ſecundum ſine vitio ambiti-
onis vel avaritiæ. Inſuper ponamus juxta conſue-
tudi-

tudinem loci, & conditioné perſonæ, congruam ſuſtentationem eſſe ducatorum centum: ſi talis perſona haberet beneficiũ ducatorum quinquaginta, abſque dubio poſſet obtinere aliud beneficium ducatorum octoginta, cum neutrum per ſe conſideratum ſit ſufficiens: neque hoc caſu per aſſecutionem pacificam ſecundi perderet primum; alioquin remaneret ſine congrua ſuſtentatione contra mentem Concilii, & hoc planum. Si verò talis haberet beneficium ducatorum viginti, non poſſet obtinere aliud beneficium ducatorum cétum, admiſſa opinione illa, quod habenti unum inſufficiens non poſſit conferri ſecundum, quod per ſe ſolum ſufficiat. Atque ita talis ex Concilio poſſet authoritate ordinaria habere duo beneficia ſimplicia valoris centum & triginta ducatorum, ut in primo caſu: & tamen habere non poſſet ex Concilio duo beneficia ſimplicia valoris ducatorum centum & viginti, ut in ſecundo caſũ. Dicamus ergo indiſtinctè habente unum beneficium inſufficiens poſſe aliud conferri ab Ordinario, ſive ſecundum ſit per ſe ſufficiens, ſive non, arg. c. *Majores*, §. *Cæterum*, *infr. de Baptiſm.*

59 Ultimo QUÆRO, Si habenti in eadem Eccleſia Canonicatum, & officium, quæ ex fundatione compatibilia ſint, Epiſcopus Canonicatum alterius Eccleſiæ contulerit, an collatio ſecundi Canonicatus ſit irrita, necne?

60 Tertius in c. *Singula 89. diſt.* ſtatuit ſingula beneficia eſſe ſingulis conferenda; & pleriſque in locis improbatur pluralitas beneficiorum, ut *hic*, & in c. 1. *& per totam 21. quæſt. 1.* in c. *Quia in tantum*, & c. *Ad hæc*, *ſupra eodem*, & *infra* in c. *Supernordinata*, cum multis ſimilibus, ſed non deciditur an collatio tertii ſit ipſo jure nulla, necne; quemadmodum nullo jure irrita decernitur col-
61 latio ſecundi beneficii incompatibilis: Nam ante Concilium Lateranen. proviſus habebat optionem alterutrum retinendi, c. *Referente*, & cap. *Præterea*, *ſupra eod.* Ex Concilio Lateranen. relato in c. *Quia nonnulli*, *de Cler. non reſid.* debebat privari ſecundo, poſt Concilium Lateranen. vacabat primum ipſo jure, ex c. *De multa*, *infr. eodem.* At poſtea per extravag. *Execrabilis* tenebatur primum verbo, & facto in manibus Ordinarii illico dimittere; alioquin vacabat utrumq; & proviſus inhabilis efficiebatur ad Ordines, & beneficia, ut ibi in §. *Qui verò*, prout hæc quatuor tempora diſtinctè recenſet Cardinal. *conſ. 3. circa elucidationem num.* 4. & in d. cap. *Referente*, & Abb.
62 in d. cap. *Quia nonnulli.* Decretum Concilii Tridentini *c. 17. ſeſſ. 24.* diſponit ut ab Ordinariis ſecundum beneficium eidem conferri poſſit, ſi primum non ſit ſufficiens, ſed tertii collationem non irritat. Decretum verò *cap. 4. ſeſſ. 7.* ſimiliter non agit de nullitate collationis, ſed ſolum de pœna illorum, qui plura beneficia incompatibilia
63 recipere, & ſimul retinere præſumpſerint. Solus tex. in c. *Ordinarii*, §. *In conferendis*, *de offic. Ordinar. lib. 6.* decernit irritam collationem tertii beneficii. Quamobrem ſolutio præſentis quæſtionis pendebit ab inſpectione, an d. §. *In conferendis*, quo irrita decernitur collatio tertii beneficii incompatibilis, habeat locum in tertio beneficio, quodquamvis non eſſet incompatibile de jure communi; tamen effectum eſt poſtea incompatibile, per ſupervenientem Concilii diſpoſitionem, ſive ratione ſervicii juxta *c. 17. ſeſſ. 24.* ſive ratione numeri, cum in *cap. 17. ejuſdem ſeſſ.* Concilium prohibeat authoritate ordinaria conferri poſſe tertium beneficium obtinenti duo etiam
64 inſufficientia. Præmittendum eſt primo d. §. *In conferendis*, quidquid ſenſerint ibi Joan. Monach. *ſub n. 2. in fin.* & Rebuff. *in praxi tit. de diſpenſat. ratione ætatis, in ver. Quoad vixerit*, ex identitate rationis procedere in omnibus beneficiis incompatibilibus de jure communi, licet loquatur in ſpecie de obtinente duas dignitates, vel perſonatus, ſive Eccleſias curam animarum habentes. Atque ita ex eo textu colligunt Gemin. *in princ.* & Franc. *in 2. notab.* ubi notant habentem plura beneficia incompatibilia etiam virtute diſpenſationis cenſeri inhabilem ad aliud beneficium aſſequendum, Petr. de Anchar. *conſ. 59. in publicis num. 1. circa med. verſ. Bene ponderandum*, Vital. in Clem. *Si plures*, *num.* 12. ubi reddit rationem, & *n. 46. de præben.* & Pariſius *conſ. 74. Gratia*, *num. 39. & 40. vol.* 4. Itaque ex diſpoſitione illius textus habenti duo beneficia quovis modo incompatibilia de jure communi non poteſt conferri tertium; & ſi conferatur, collatio eſt ipſo jure nulla.

65 Præmittendum ſecundò, Canonicatum, & officium, de quibus agitur, eſſe compatibilia ex fundatione quoad hoc tantum, ut poſſint ab eodem recipi, & retineri abſque diſpenſatione Apoſtolica: ſecus autem reſpectu tertii beneficii; quia lex fundationis non ſuſtulit niſi primam ſpeciem incompatibilitatis reſpectu ſervitii, vel reſidentiæ, aliam verò ſpeciem reſpectu numeri reliquit diſpoſitioni juris communis, cujus vigore cum hęc duo beneficia non ſint invicem unita, juxta
66 cap. *Super eo*, *de præben. lib. 6.* faciunt numerum reſpectu tertii, & pariunt incompatibilitatem à jure inductam, ut probatur ex doctrina Matt. relat. per Cardin. in Clem. *Si plures*, *in 3. oppoſ. verſ. Quod voluit hic*, *de præben*, ubi ait: (Duo beneficia incompatibilia habentur quidem loco unius, quoad hoc ut ſimul poſſint retineri cõtra jus cõmune vigore diſpẽſationis; ſed comparando iſta duo ſimul reſpectu tertii, nihil operatur diſpenſatio) & conſentiunt Gemin. & Franc. ut dictũ eſt ſupra *n. 64.* Eſt ergo locus juri communi, unde & lex fundationis hoc caſu tantum operatur, ut Canonicatus & officium, quæ alias incompatibilia ſunt, ſimul legitimè retineri poſſint; ſed non propterea tollit incompatibilitatem à jure provenientem quoad alios effectus; Quia cum ſit contra jus commune, eſt ſtrictè interprętanda, & ut minus faveat beneficiorum pluralitati, quam fieri poſſit, ut per Speculat. *tit. de diſpenſat. verſ. Dicendum reſtat*, *ſub n. 20. verſ. Præſertim cum Indulgentia*, Gemin. in c. *Si cui conceditur*, *col. 2. verſ. Nec obſtat*, *de præben. lib. 6.*

67 His præmiſſis, ad quæſtionem breviter videtur reſpondendum; collationem ſecundi Canonicatus eſſe ipſo jure nullam, veluti factam habẽti duo beneficia incompatibilia, per tex. in d. c. *Ordinarii*, §. *In conferendis*, *de offi. Ordinar. lib. 6.* ſive enim Canonicatus ſit incompatibilis cum officio de jure communi, ſive ex decreto c. 12. *ſeſſ. 24.* *ſive c. 17. ejuſdem ſeſſ.* ille text. vendicat ſibi locum in quacunque ſpecie incompatibilitatis, ut initio probavimus *n. 6*. In qua quidem incompatibilitate, quod attinet ad rem præſentem, nulla eſt habenda ratio fundationis, quia hæc nihil operatur reſpectu aſſecutionis tertii, ſed tantum reſpectu retentionis Canonicatus, & officii, ut ſimiliter patet ex doctrina Cardinalis proximè relati.

Neque obſtat quod *d. §. In conferendis*, loquatur de incompatibilibus de jure communi, non autem de hac nova ſpecie incompatibilitatis à Concilio introducta reſpectu reſidentiæ, vel numeri, eo quod de hac jus commune non cogitaverit; & quod propterea jura de incompatibilitate loquentia ad hanc ſpeciem non extendantur, ut in ſpecie conſuluit Anchar. *conſ. 59. In publicis*, *per tot.*

68 Nam reſpondetur Anchar. fuiſſe conſultum an per collationem tertii incompatibilis vigore ſtatuti vacarent duo prima incompatibilia ipſo jure, per Clem. *Si plures de præben.* & reſpondit non vacare; quia jura inducentia vacationem primi per adeptionem ſecundi incompatibilis, cùm ſint pœnalia, & correctoria juris communis antiqui, non extenduntur ad caſum novum, & improviſum, de quo antiqua jura non cogitarunt. At in caſu præſenti non eſt quæſtio an obtinens tertiũ incompatibile ſit privatus ipſo jure beneficiis antea obtentis; ſed an obtinens duo incompatibilia ſit habilis ad tertium ſimile. Atque ita in caſu Anchar. tractatur de jure quæſito amittendo: hic verò de inhabilitate ad jus quærendum, inter quæ Anchar. ipſe *ibidem ſub num.* 5. expreſsè differentiam conſtituens ait, difficilius tolli jus in re, quam jus ad rem; nec eſſe bonam conſequentiam; Facio actum incõpatibilem juri meo: Ergo videor ei renunciare; illud enim non eſt verum in jure quæſito, ſed in jure quærendo.

69 Rurſus in caſu Anchar. erat quæſtio, An jura antiqua de incompatibilitate loquentia extẽderẽtur ad beneficia incompatibilia ex ſtatuto particulari in materia pœnali, & correctoria juris communis antiqui. At in caſu præſenti quæritur an jus antiquũ diſponẽs de incompatibilitate habeat locum in beneficiis incompatibilibus ex generali Concilio, in materia favorabili, & ſecundum jus commune, quod ubique improbat beneficiorum pluralitatem; & præſertim in c. 1. *de conſuetud lib. 6.* ubi omnes notant. Quamobrem non mirum ſi diſpoſitio *d. §. In conferendis*: procedat etiam in obtinente tertium incompatibile ex Concilio. Atque ita poſt Concilium, quamvis obiter, animadvertit Nicolaus Garz. *in tract. de benef. part.* 11. *n.* 208. quicquid ſcripſerit Navarr. *conſ. 10. de præben.*

His accedit quod decretum c. 4 *ſeſſ* 7. ampliat diſpenſationem cap. *De multa*, *infr. eodem*, & jura omnia de incompatibilitate loquentia ad quancunque ſpeciem incompatibilitatis. Ideoque Sac. Congregatio ſæpius reſpondit per adeptionem profeſſionis ſecundi beneficii, etiam inſufficientis vacare primum ſufficiens ipſo jure, ex *d. cap. 4.* & ſimiliter vacare primum Canonicatum adepta pacifica poſſeſſione ſecundi. Unde quemadmodũ Jura de incompatibilitate loquẽtia extenduntur à Cõcilio ad omnem ſpeciem incompatibilitatis ad effectum inducendi vacationem propter omnium retentionem: ita diſpoſitio *d. §. In conferendis*, debet cenſeri ampliata à Concilio ad novam incompatibilitatis ſpeciem ad effectum irritandi collationem tertii beneficii. Idque ex majoritate rationis, cùm in primo caſu, quo inducitur privatio, tollatur jus quæſitum; in ſecundo fiat inhabilitatio ad jus quærendum, & occurratur pluralitati ſacris Canonibus inimicæ, ut per Anchar. in *d. conſ. 59. n. 5.*

Poſtremò, videtur irrita collatio tertii beneficii, etiam ex decreto *d. c. 17. ſeſſ. 24.* quod dum tribuit facultaté Ordinariis duo beneficia ad ſummum conferendi, neceſſariò prohibet collationé tertii, & tacitè irritat ſi quid ſecus factum fuerit; quia lex præſertim lata in Concilio generali, quãvis ſimpliciter prohibeat, ſemper tamen intelligitur habere clauſulã derogatoriam, & annullativam actus, ut notat Bald. per illum tex. in l. *Non dubium in 4. not.* & Jaſ. poſt alios *numer. 17. C. de legib.*

70 Nec obſtat quod Concilium ibi ſimiliter prohibeat collationem ſecundi, quando primum eſt ſufficiens; & tamen Sac. Congregatio ſæpius declaraverit collationem ſecundi non eſſe irritam. Nam reſpondetur ideo obtinenti unum poſſe cõferri ſecundum, quia unum obtinere non eſt contra jus commune; ideoque illud habens non cenſetur inhabilis ad aliud beneficium etiam incompatibile aſſequendum: in hoc Concilium recipit declarationem à jure communi, ita ut quamvis ſimpliciter prohibeat collationem ſecundi; hoc tamen intelligi debeat ad effectum utrumque retinendi, ut olim interpretata eſt S. Congregatio. At verò obtinere duo eſt contra jus commune; ideoque plura obtinens tanquã tranſgreſſor Canonum non eſt habilis ad aliud obtinendũ abſq; diſpẽſatione Pontificis, & ita in propriis terminis hanc rationem differentiæ aſſignat gloſ *fin. in dict. c. Ordinarii*, §. *In conferendis*, *de offic. Ordinar. lib. 6.*

71 Atque hanc ſententiam paſſim ſequuta eſt S. Cõgregatio. Nam ſæpius in caſibus contingentibus reſpondit, Epiſcopum habenti unum ſimplex beneficium, quod non ſufficiat ad ejus ſuſtentationem poſſe aliud ſimile conferre, ſed non poſſe ultra duo abſque diſpenſatione Sedis Apoſtolicæ, etiamſi omnia ſimul ad illius ſuſtentationem non ſufficiant. Quod multò magis videtur habere locum hoc caſu, in quo adeſt incompatibilitas, non ſolum reſpectu numeri, ſed etiam reſpectu ſervitii, cum tam officium, quam duo Canonicatus perſonalem reſidentiam requirant ad præſcriptum *cap. 12. ſeſſ. 24.*

DE PRÆBENDIS.

Cap. dilectus.

SUMMARIUM.

1 *IN canonicum recepto quam cito facultas ſe obtulerit præbenda debetur, & interim quotidianas diſtributiones habebit, & n. 16. uſque in fin.*

2 *Compoſitio ſuper re ſpirituali fieri poteſt, ſed non tranſactio.*

3 *Canonici receptio non vitiatur ex infecta promiſſione futuræ præbendæ.*

4 *Quod procedit ſi recipiatur ea intentione, ut ſtatim ſit canonicus, ſed præbendam non habeat niſi cum vacaverit.*

5 *Secus ſi effectus tam receptionis, quam promiſſionis differatur in tempus vacaturæ.*

6 Factum idem diverſis reſpectibus poteſt ſimul approbari, & reprobari.
7 Canonico ſupranumerario debetur præbenda, cum ſe facultas obtulerit non ex vi promiſſionis, quæ nulla eſt, ſed ex vi receptionis, & n. 14.
8 Canonicus recipi poteſt ſine beneficio ſeu præbenda.
9 Dummodo id fiat ex cauſa, & non multi ſic recipiantur.
10 Nec interveniat pactũ, ut receptus nihil participet.
11 Legatus de latere non poteſt contra Concilium diſpenſare.
12 Poteſt beneficium vacaturum reſervare etiam pro certa perſona, ſed non dare jus ad vacatura, & quæ ſit ratio diverſitatis.
13 Præbenda vacans non Canonico numerario, ſed ultra numerum recepto conferri debet ubi præbendæ ſunt diſtinctæ.
14 Canonicus ſupranumerarius vacante præbenda extinguitur, & numerarius efficitur, & n. 18.
15 Secus in Monialibus ſupranumerariis.
16 Canonici ultra numerum recepti an habere debeant ſtallum in Choro, vocem in Capitulo, quotidianas diſtributiones, et n. ſeqq. uſque in fin.
17 Quid ſi ſuper hoc extet conſuetudo Eccleſiæ.
Et ceſſante conſuetudine quid in receptis voluntariè à Capitulo, n. 20.
Et quid in receptis de mandato Papæ, n. 25.
18 Conſuetudo, quæ communiter eſt ubique, ut recepti ultra numerum non habeant jura Canonicalia, nec diſtibutiones quitidianas, valida eſt & obſervanda.
Canonici expectantes dici non poſſunt beneficiati, & vocantur Canonici in herbis, ibid.
19 Canonici ultra numerum ad limites inſtallationis vocem conſequuntur.
21 Numerus frangitur ſi receptio ultra numerum fiat à Capitulo ſimpliciter: Secus ſi cum djectione ut receptus ſit ſupernumerarius, n. 24.
22 Canonicus ultra numerum receptus poteſt eſſe Delegatus Papæ.
Item poteſt eſſe conſervator poſt Bullam Gregor. XV. de Conſervatoribus.
24 Canonicus ultra numerum à Capitulo receptus eo adjecto ut ſit ſupranumerarius non conſequitur niſi jus quoddam præparatorium ad jus integrum obtinendum.
25 umerus non frangitur ſi Papa mandet quem recipi in canonicum ultra numerum ſimpliciter.
26 Clauſula, cum plenitudine juris Canonicalis, includit quotidianas diſtributiones.

1 DILECTUS. Il primo. Recepto in Canonicum quam citò facultas ſe obtulerit prębẽdá debetur, & interim quotidianas diſtributiones habebit. Hoc dicit ſecundum Jo. Andr. cui conſentiunt Butr. Anchar. Imol. Abb. & omnes, præter Cardin. qui ponderando literam, quæ in fine dicit *portiones*, & non *diſtributiones*, aliter ſummat, videlicet: Si recipitur quis in Canonicum ſub expectatione præbendæ, adjecto quod interim nil recipiat, nũ tenet adjectio etiã authoritate legati facta, & ei providebitur cũ facultas ſe obtulerit, & interim portioens quotidianas habebit. Primam tamen lecturam videtur ſequi gloſ. 3. & cõmuniter Doctores, ut ipſemet Cardin. fatetur. Decretalis quatuor continet ſecundum Hoſtien. Primò ſcilicet mandatum Apoſtolicum. Secundò ibi, *ad inſtantiam*, juſtum, & injuſtum præceptum. Tertiò ibi, *Cum ergo*, juſti præcepti confirmationem, & injuſti reprobationem. Quartò ibi, *facientes* Papalem ſubjuoctionem.

2 Nota primò ibi, *compoſiti interceſſit*, valere compoſitionẽ ſuper re ſpirituali, & per hoc ſigna differenciam inter compoſitionem, & tranſactionem: nam de ſpiritualibus ſtrictè non poteſt tranſigi, c. *ſuper eo ſupra de tranſact.* & tamen fieri poteſt amicabilis compoſitio ſuperioris authoritate, dummodo aliàs ſit licita, ut hic, & in c. *Statuimus, de tranſact.* & hic notant, Butr. Imol. & Abb. omnes *primo notab.* Facit textus in c. *Niſi eſſent*, ubi Abb. *in 5. notab. infr. eod.*

3 Secundò nota in verſ. *Cum ergo*, receptionem in Canonicum non vitiari ex infecta promiſſione futuræ præbendæ, quia cum aliud ſit Canonia, aliud Præbenda, & recepto, & promiſſio ſint duo actus ſeparati, & diſtincti, quamvis ſint ſimultanei, utilis ab inutili non inficitur, ut in regula Sexti, *Utile*: & hic notat Butr. *num. 5.* Anchar. *in 4. notab.* & Imol. *num. 4.* Quod tamen procedit
4 quando ea intentione quis recipitur, ut ſtatim ſit Canonicus, ſed præbẽdã non habeat niſi cum vacaverit: & ita contigit in caſu hujus Decretalis: nam fuit conventum inter partes, ut receptus in Canonicum illico haberet ſtallum in Choro, & participationem divinorum, quæ ad Canoniam pertinent, ſed præbendam non haberet, niſi loco proximo vacaturam. Et propterea Pontifex factũ legati licitum, ſcilicet receptionẽ approbavit, & factum illicitum, ſcilicet promiſſionẽ vacaturæ, quæ Lateranen. Concilio adverſatur, reprobavit.
5 Secus verò ſi effectus tam receptionis, quam promiſſionis differatur in tempus vacaturæ: tunc enim vitiatur utrumque, quia licet inſpecta diverſitate conceptionis verborum videantur duo actus, ſcilicet receptio, & promiſſio, tamen inſpecta unitate effectus, eſt unicus actus, & individuus, & idcirco utile per inutile vitiatur. Ita Innocent. *hic num. 1. in ver. Proximo*, cui conſentiunt, Hoſtien. *num. 5. in ver. Niſi loco proximo*, Joan. Andr. *num. 10.* Butr. *num. 11.* & plerique alii, & idem Butr. in cap. *Cum M. num. 32. verſ. Quartus caſus*, ubi etiam Imol. *num. 26. verſ. ſecus ſi conſtaret de mente, ſupra de Conſtit.* Generaliter autem, an, & quando Canonici ultra numerum recipi poſſint cum expectatione futurę præbendæ, & quibus caſibus vitietur receptio, aut promiſſio vacaturæ, vel utrumque, plenè examinavi in prædicta Decretali *Cum M. à n. 57 uſq. in fin.*

6 Tertiò nota in eodem verſ. Idem factum veluti ſententiam, compoſitionem, donationem, & alia hujuſmodi poſſe diverſis reſpectibus approbari, & reprobari. Poteſt enim reprobari reſpectu modi, ſeu medii, & approbari reſpectu finis. Ad hoc cap. *Raynutius, infra de Teſtamen.* cum aliis hic allegat. gloſ. *in ver. Abbrobantes*, & per Hoſtien. *n. 7.*
7 Hic enim Pontifex improbat factum legati in quantum continet promiſſionem vacaturæ ex diſpoſitione hominis, quia talis promiſſio damnatur à jure, ut in cap. 2. *infra de conceſſ. præben.* Sed quia receptio fuit valida, & Canonicus non debet carere præbenda, ut hic, & c. *Relatum, ſupra eod.* cum ſimil. ideò præcipit ut præbendam habeat cum ſe facultas obtulerit, non ex diſpoſitione hominis, quæ nulla eſt, ſed ex diſpoſitione juris ſurgentis ex receptione; & ſic approbauit finem, ſcilicet conſecutionem præbendæ, ſed reprobavit modum, ſcilicet mediante promiſſione; & ita non fuit ſibi contrarius, ut hic benè per Butr. *n. 7. & 14.* & notat gloſ. in c. 2. *in ver: Indirectè, de conceſſ: præb: lib: 6.* & Abb. in c. *Cum M. num: 29. de Conſtit.*

8 Quarto nota ibi, *quod eſt licitum approbantes.* Licitum eſſe recipere aliquem in Canonicum ſine beneficio, ſeu præbenda, ut hic eſt expreſſum ſecundum Innoc: *n. 2. verſ: Item hic habes.* Hoſt. *n. 6.* & Abb. *n. 3.* & eſt ſimile in c. *Dilectus, infrà eod:* & in c. *Cum ſuper, de conceſſ: præb.* Quamvis enim Canonicus eſſe non poſſit ſine ſpe, & expectatione futuræ præbendæ, ut in prædictis juribus, & in c. *Si quis objecerit, 1. q. 3.* tamen actualis præbenda non eſt de ſubſtantia Canonicatûs, ut hic, & in c. *Cum M.* ibi, *in Canonicos receperant nullis præbendis aſſignatis eiſdem, ſuprà de Conſtitut.* & iſtic notant Bald. *num: 18.* Abb. *in 3. notab:* & *n. 16. verſ: Hoc dictum* Aretin: *num: 6.* & Ripa *num: 26.* poſt Innocent: in c. *fin. ſupra de Cler. non reſiden.*

9 Declara primò prædictam concluſionem, ut procedat, dummodo receptio in Canonicum ſine præbenda fiat ex cauſa, puta ut receptus inſtituatur in moribus, & officijs Eccleſiaſticis, & inſerviat prioribus & antiquis Canonicis, & Eccleſiæ, c. *Statuimus, de major: & obed.* alioquin ſuperior ex officio ceſſabit; præſertim ſi multi ſic fuerint recepti, arg. l. 1. § *In honorarijs*, l. 2. & 3. *ff de var: & extraord. cognit.* ſecundum Innoc: *hic n. 2. verſ. Solutio*, & Hoſt: *n. 6. in eodem verſ.* & Abb. in d. c. *Cum M. n. 3 notab: de Conſtit:* ubi ait, non multos debere ſic recipi, ne hoc tendat in dedecus Eccleſiæ. Quot autem recipi poſſint, & qualis proportio in hoc haberi debeat ad numerum antiquorum Canonicorum, vide hîc per Jo. Andr. *num: 12.* & Butr: *eodem num.*

10 Declara ſecundò eandem concluſionem, ut locum non habeat ſi receptio in Canonicum fieret cum pacto, ut receptus nec de Canonia, nec de præbendis, nec de communibus proventibus quidquam perciperet: hoc enim eſſet ſimoniacum, ut ex hoc textu deducit gloſ. in d. c. *Cum M. in ver. Nihil perciperent*, Innoc: *num: 5.* & communiter Doctores *ſupra de Conſtitut:* & eſt ex mente gloſ: 1. *hic.* Facit Concilium Tridentinum *ſeſſ: 24. cap: 14.* Fallit hoc ſi Papa vellet facere Canonicum honorarium, ut notat Hoſt: in c. 1. *n. 1. infrà de Inſtit.* dicens videri corrigendam formam litterarum Apoſtolicarum, quibus mandatur quotidie ut aliquis recipiatur, licet præbenda non vacet: niſi Papa velit facere Canonicos honorarios ſecundum ea, quæ notantur in c. *Super inordinata, infrà eod.* Subdit tamen: quidquid ſentiamus, non poſſumus (ſcilicet corrigere) quia non debemus ponere os in cœlum. Ad quod vide quod de his Canonicatibus, & Dignitatibus honorarijs & ventoſis ſcripſi poſt Bald: in c. *Adhæc, nu. 22. ſuprà eodem.*

11 Quintò nota ibi, *facto ejuſdem legati illicito reprobato.* Legatum etiam de latere, prout erat iſte Epiſcopus Præneſtinus, qui etiam erat Cardinalis, non habere authoritatem diſpenſandi contra generale Concilium, ut hic probatur evidenter. Nam Papa reprobat factum legati tanquã illicitum, ſcilicet promiſſionem vacaturæ præbendæ, & reddit rationem, quia obviat Concilio Lateranenſi, & ita hic notat gloſ: *penult.* communiter recepta, quam ſemper dicit eſſe tenendam Abb.
12 *nu: 10.* Hinc etiam collige Legatum de latere, quamvis poſſit beneficium reſervare, vacaturum etiam pro certa perſona, ut in c. *Cum dilectus, infrà de jure patr.* & in c. *penult: de offic: leg: lib. 6.* non tamen poſſe dare jus ad vacatura, ut hic eſt expreſſum. Et poteſt eſſe ratio diverſitatis ſecundum Abb: *hic n. 3.* quia per reſervationem nullum jus acquiritur perſonæ, cùm Legatus variare poſſit, & alteri conferre beneficium ſic reſervatum: unde non præbetur tanta occaſio captandi mortem proximi. Sed ſi poſſet dari jus ad beneficium vacaturum, jus acquireretur perſonæ, quæ de facili mortem alterius deſideraret, ut ejus beneficium conſequeretur contra rationem expreſſam in c. *Nulla, de conceſſ: præb.* & c. *Deteſtanda*, & cap. *Ne captandæ, eod: tit: lib: 6.* Tu adde aliam rationem, quia promiſſioni vacaturæ reſiſtit generale Concilium, ut in d. c. *Nulla*, contra quod legatus non diſpenſat, ut proximè dictum eſt. Reſervatio verò nullam habet reſiſtentiam, quin potius eſt juri conſona, ut in d. c. *Cum dilectus.*

13 Sextò nota ibi, *cum ſe facultas obtulerit* in Eccleſia, ubi ſunt præbendæ diſtinctæ, præbendam vacantem non eſſe conferendam Canonico numerario, ſed Canonico ultra numerum recepto:
14 nam ipſe ſupranumerarius vacante præbenda extinguitur, & numerum antiquum ingreditur; & cùm jam reperiatur de numero, non eſt inconveniens, imò juri conſentaneum ut præbenda illi conferatur, ut hic, & in c. *Relatum, ſuprà eodem*, & in c. *Cum ſuper, infrà de conceſſ: præben.* cum ſimil. Neque hinc aperitur via ad vacatura, quia præbenda non debetur illi ex diſpoſitione hominis, quod à jure improbatur, & ita loquitur c. *Nulla, de conceſſ: præben.* ex diſpoſitione juris ex vi receptionis, & connexionis, quam habet præbenda ad Canoniam, ut dixi *ſuprà in 3. notab.* & in cap. *Cum M. n. 17. & 28. ſuprà de Conſtit.* & ita hîc declarant Butr. *n. 9. verſ. Hæc eſt in effectu*, & Imol. *nu. 16. verſ. Sed adverte*, contra Innocent. cujus dictum communiter damnant Doctores, ut Butr. teſtatur.

15 Contrarium in Monialibus cenſuit S. Congregatio Epiſcoporum, & Regularium in negotijs prępoſita. Hæ namque non ſubrogantur in locum Monialis numerariæ decedentis, ſed ſemper remanent ſupranumerariæ, ut dixi aſſignando rationem diverſitatis in c. 1. *de inſtit.*

16 Ultimò nota ibi, *portiones quotidianas.* Canonico authoritate Apoſtolicâ ultra numerum recepto deberi quotidianas diſtributiones abſq; ulla diminutione, ut hîc videtur expreſſum, & notat Butr. *nu. 8.* Sed quia textus ſecundum Card. non loquitur de diſtributionibus, ſed de portionibus quotidianis, & articulus eſt admodum controverſus; plenius examinabitur in quæſt. ſequenti.

Revoco igitur in dubium, an Canonici ultra numerum recepti habere debeant ſtallum in Choro, vocem in Capitulo, & quotidianas diſtributiones?

Hæc quæſtio difficilis eſt, & involuta ob multiplices Doctorum opiniones, quas recenſent in c. *Cum M. ſuprà de Conſtit.* Anton. de Butr. *in ult. quæſt: n. 66.* Joan. de Imol. *num: 28.* & Abb. *nu. 29.*
17 in gloſ. ultra numerum. Ego dicta aliorum perſtringendo, & opiniones quantum fieri poterit ad concordiam reducendo, exiſtimo ſic diſtinguen-

guendum,videlicet; Aut ſuper hoc viget conſuetudo in Eccleſia, & ſtandum eſt conſuetudini, ut firmat gloſ.in præd.decretali, *Cum M.in ver. Vltra numerum*, quæ hac in parte communiter recipitur,& hoc ad limites conſuetudinis, ut ibi per
18 Imol.*n.28 verſ:Si tamen conſuetudo Curiæ*. Unde ſi conſuetudo habeat, ut Canonici ultra numerum recepti non habeant jura Canonicalia, talis conſuetudo,quæ communiter eſt ubique, valida eſt, & obſervanda, ut decidunt Domini de Rota *deciſ:445*.incip.*Si legatus*, alias *26. de præben. in nov.* ubi propoſito dubio an Canonicus receptus cum expectatione futuræ præbendæ cenſeatur habere beneficium, poſt prolixam diſputationem in utramque partem, *nu:6.* pro determinatione dicunt receptum ultra numerum, ſicut ſunt omnes expectantes Apoſtolici, non poſſe dici beneficiatum, quia tales hodie de conſuetudine, & obſervantia univerſalis Eccleſiæ nec participant de quotidianis diſtributionibus, & vocantur Canonici in herbis, nec perpetuò retinent illum Canonicatum ſic collatum, ſed vacante præbendâ diſtinctâ Canonicali infra numerum, & collatâ impetranti, ſtatim proviſus conſequitur novum Canonicatum infra numerum,& primus eſſe deſinit, allegant Jo.de Lignano in hoc c. Compoſtell.in d.c.*Cum M.* & in c.*Capitulum, de reſcript.* & illam deciſionem ſequitur in eodem cap. *Cum M.* Imol.*n.28.verſ.Tamen Domini de Rota*, Felin.*num. 23. verſ. Limita tertiò*, & idem in caſu converſo:
19 nam ſi ſit conſuetudo inſtallandi Canonicos ultra numerum receptos, tunc ad limites inſtallationis vocem conſequuntur, ita ut ſi ſint inſtallati in Choro, habeant ea quæ ſunt Chori; ſi in Capitulo, ea quæ ſunt Capituli, ut tenent in d.c.*Cum M.de Conſtit.* Innoc.*nu.4.* & c.Compoſtell.*num.12.* quos refert, & ſequitur *ibi* Ripa, *num.* 187. Feder,de Sen. *conſ:290.* incip. *Quia in præſenti, nu:5. verſ:An iſti recepti.*

20 Aut non conſtat de conſuetudine,& tunc conſtituo duo membra. Primum eſt in receptis ultra numerum de voluntate propria Capituli. Secundum in receptis de mandato Papæ.

21 In primo membro ſubdiſtingue: nam aut receptio ultra numerum fit à Capitulo ſimpliciter; & ſic receptus habere debet ſtallum in Choro, vocem in Capitulo, & quotidianas diſtributiones, & in hoc caſu procedat opinio Innocent. in præcit.cap. *Cum M. d.num:4. verſ.Si autem nulla eſſet conſuetudo.* Tum quia ex quo receptus eſt ad jus Canoniæ, conſequenter habere debet jura Canonicalia, ut plenè per Rip.in d.c.*Cum M.num:* 186. & imputent ſibi qui voluntariè elegerunt, ut per Butr.*ibid.n.66.* Calder. & Imol. relatos ibi à Felin.*nu:* 23. Tum quia per receptionem ſimpliciter factam ultra numerum frangitur numerus, ut probatur in ead. Decretali *Cum M.* ibi, *in derogationem ſuæ Conſtitutionis*; & per conſequens habere debet omnia jura Canonicalia, & expectare præbendam cùm vacaverit, ut ibi per Abb. *n.31.verſ:Vnde ad propoſitam quæſtionem*, & Felin. *n.23 in prima limit.verſ:Vbi autem receptus.*

22 Et hinc fit ut talis poſſit eſſe delegatus Papæ ad præſcriptũ c. *Statutum, de reſcript.lib.6.* ſecundum Guilielm.de Monte Lauduno in Extravag. Joan.XII. *Sedes Apoſtolica,in gloſ.* incipien. *Cum integritate*, Joan Andr. & Gemin. in d.c. *Statutum*,
23 & Felin.in d.cap.*Cum M.n.23.* Ex quo infero ut hodie poſſit etiam eſſe Conſervator, ſtante Bullâ Gregor. XV. de Conſervatoribus, incip. *Sanctiſſimus*: nam etſi de jure communi Canonicus Capitularis non poſſet eligi Conſervator, ut in c. *fin.* cum ibi notat.*de offi: deleg. lib:6.* tamen ſecus poſt Gregorianam Conſtitutionem, per quam fuit extenſa diſpoſitio d. cap. *fin.* ad Canonicos Cathedralium Eccleſiarum juxta terminos d. c.
24 *Statutum.* Aut receptio ultra numerum fit à Capitulo non ſimpliciter, ſed eo adjecto ut receptus ſit ſupranumerarius; & tunc non conſequitur jura Canonicalia, quia Capitulum recipiendo cum tali adjectione ſeu proteſtatione, cenſetur noluiſſe numerum frangere, ſed quoddam jus extraordinarium dare; unde ſic receptus non habet jus integrum & ordinarium, ſed tantummodo jus quoddam præparatorium ad jus integrum obtinendum, quod interim eſt inane & ventoſum: & in hoc caſu procedat opinio gloſſæ, ad quam quotidie fit remiſſio in d.c.*Cum M.in ver:Vltra numerum,de Conſtit.* ut ibi per Abbat. *num. 31. in fin.* Felin. *num: 23. verſ: Secundo limita*, & Ripa *nu.* 188.

25 In ſecundo membro principali, ſcilicet in recepto authoritate Papæ, ſimiliter ſubdiſtingue: nam aut Papa mandat quem recipi ultra numerum ſimpliciter; & ſic receptus non conſequitur jura Canonicalia, quia in dubio Papa non cenſetur voluiſſe numero derogare, ſed potius ut dictũ eſt in præced. membro, creare jus quoddam extraordinarium, & præambulum ad jus integrum conſequendum, juxta textum in c.*Dilecto, infr. eodem*, atque ita ex tali receptione numerus non frangitur ſecundum communem opinionem Doctorum in c. *Pro illorum, infrà eod.* de qua teſtantur in d.c.*Cum M.* Abb *nu.32.* & Felin.*n.23. in 2. limitat.* & in hoc caſu procedat deciſio Rotæ ſupracitata, *num:*18. Unde jus pinguius habet ſimpliciter receptus ultra numerum authoritate Capituli, quàm Papæ, licèt regulariter contra: nam receptus à Capitulo conſequitur diſtributiones quotidianas, & alia jura Canonicalia, quod non videmus ſervari in receptis de neceſſitate, ut authoritate Papali, ut inquit Jo. Andr. *hic n.7.* Et ſit ratio diverſitatis, quia magis ſubvenitur Capitulo recipienti ultra numerum ex neceſſitate, quàm ex nuda voluntate, ut in c. *Ab arbitris*, & ibi gloſ.*fin.de off deleg.lib.6.* & notant in d.c.*Cum M.* Jo.Andr.*num:*41. Butr. *num.66.verſ:Si eſt receptus authoritate*, Imol.*num:*28. Verùm Calder. ibi tenet indiſtinctè receptum ultra numerum de mandato ſuperioris, etiam ſimpliciter conſequi debere jura omnia Canonicalia; & ſic vocem & diſtributiones quotidianas: eique adhærent ibi Jo.de Imol.*n.28. verſ: De jure mihi placet*, & Dec. *n.135.verſ:Et ſupradicta*, & perpendit Ripa *num:* 189. Pro qua opinione videtur textus expreſſus in hoc c. ubi receptio ultra numerum fuit facta ſimpliciter de mandato Papæ, & tamen deciditur, ut receptus habere debeat quotidianas diſtributiones, ut per Butr.*num:* 8.

26 Aut Papa ſcribit ut aliquis recipiatur ultra numerum non ſimpliciter, ſed cum plenitudine juris Canonicalis: & hoc caſu receptus abſque dubio obtinere debet vocem in electionibus, diſtributiones quotidianas, & alia jura, quæ competunt Canonicis numerarijs ſecundum Anton.de Butr.in c.*Pro illorum, ad fin.infr.eod.* quem ſequitur Abb.

Abb.in d.c.*Cum M.n.32.verſ:Si verò ad mandatum Papæ*, & Felin.*d.n.23. verſ: Limita ſecundò.* Et in ſpecie quòd verba cum plenitudine juris Canonicalis includant quotidianas diſtributiones, eſt textus expreſſus in cap.*fin.*§.*In illis verò, de conceſſ: præben. lib.6.* ubi hoc tenet Gemin. *in princ.* adjiciens tales non comprehendi in Statuto de Canonicis loquente,& eum ſequitur Felin. *loco cit.*

DE PRÆBENDIS.

Cap. Niſi eſſent.

SVMMARIVM.

1 *Penſionem annuam poteſt Iudex commiſſarius pro bono pacis uni ex duobus electis aſſignare, & alterum confirmare.*

2 *Factum ab honeſta & provida perſona, licèt aliàs videatur de genere malorum, non præſumitur factum illicitè.*

3 *Compoſitio ſuper jure beneficij præſumitur ſimoniaca, niſi facta fuerit auctoritate ſuperioris.*

4 *Compoſitio amicabilis ſuper ſpiritualibus valida eſt licet tranſactio ſtricta non valeat. & n.42.*

5 *Oportet tamen ut compoſitio capiat initium ab auctoritate ſuperioris, & non à pactione partium.*

6 *Arbitratores pronuntiando pro bono pacis poſſunt excedere limites juris. Sed judices contra jus pronuntiare non poſſunt. & n.41.*

7 *Beneficium, quantum ad ipſius ſubſtantiam, non eſt diviſibile, nec quantum ad fructus quando diviſio eſt realis, ſeu perpetua. & n.43.*

8 *Penſio ſuper fructibus Beneficij de conſenſu beneficiati auctoritate ſuperioris impoſita extinguitur mortuo ipſo beneficiato, vel beneficium dimittente. & n.13.*

9 *Quod ſi renuntiet, & poſtea eligatur, præſumitur fraus, niſi probetur bona fides. & n.11. & 12.*

10 *Renuntiâſſe non videtur qui ſtatim iterum eſt aſſumptus.*

12 *Renuntiatio præſumitur facta in fraudem penſionarij, ſi beneficium conſanguineo renuntiantis conferatur.*

14 *Epiſcopus an poſſit authoritate ordinariâ penſiones imponere ſuper proventibus beneficiorum ſuæ Diœceſis, latè diſcutitur, & nn.ſeqq. uſque in fin.*

15 *Sine juſta cauſa non poteſt. & n.17.*

Nec ſine conſenſu Titularis, n. 22.

Nec quando beneficium confert cum pacto ſolvendi penſionem, n. 18.

Nec quando fructus Parochialis non excedunt ducatos centum, n. 25.

Nec quando penſio excedit medietatem fructuum, n. 27.

16 *Papa poteſt penſionem imponere nullâ causâ expreſsâ.*

18 *Epiſcopus in collatione beneficij convenire non poteſt, ut penſio ſolvatur ſibi, vel alteri, & n. 53.*

19 *Conditio omnis, quæ jure non ineſt, adjecta collationi beneficij efficit eam ſimoniacam.*

20 *Reſignatio beneficij cum reſervatione penſionis non poteſt fieri coram Epiſcopo.*

21 *Simoniaca eſt pactio inter partes ſine judice, ut una pars cedat liti, & recipiat penſionem ab altera, ſi pars cedens habeat jus in cauſa, aliàs ſecus.*

22 *Dignitatis jura Prælato irrequiſito Epiſcopus diminuere non poteſt.*

23 *Penſio ſuper fructibus beneficij vacantis non poteſt ab Epiſcopo reſervari, & n.53.*

24 *Eccleſiæ vacante illius fructus diminui poſſunt.*

Declaratur. n. 30.

26 *Penſio ſuper beneficio de jure imponi non poteſt, niſi ſuperſint reditus ſufficientes ad ſuſtentationem Rectoris.*

27 *Papa non ſolet reſervare penſionem ultra tertiam vel dimidiam fructuum.*

28 *Epiſcopus an poſſit imponere penſionem duraturam ad vitam gravati, & nn.ſeqq.*

29 Toleramus *verbum inducit tacitam diſpenſationem ſuper facto aliàs illicito, & n. 31.*

30 *Compoſitio ſuper juribus Eccleſiæ poteſt fieri à Rectore in præjudicium ſuiipſius, etiam ſine conſenſu ſuperioris.*

Epiſcopus antequam beneficium conferat, ſi aliquid ſubtrahat de fructibus illius in pios uſus expendendum, non eſt illicitum, num. 31. verſ. Tertio ad idem.

32 *Epiſcopus an poſſit imponere penſionem ad vitam penſionarij, ita ut ſit tranſmiſſibilis ad ſucceſſorem in beneficio, & nn.ſeqq. uſq; in fin.*

33 *Cenſus Eccleſiæ impoſitus ex cauſa tranſactionis ſine auctoritate Epiſcopi non excedit vitam ejus qui ſolvit.*

34 *Præbendæ duæ ex una poſſunt conſtitui ſi rationabilis cauſa ſubſit.*

35 *Penſio impoſita ab Epiſcopo pro perſona ſibi beneviſa eſt ſimoniaca, & confidentialis ex Bulla Pij V.*

37 *Epiſcopus poteſt reſervare penſionem per modum quantitatis, non autem per modum quotæ.*

38 *Sed contra.*

39 *Epiſcopus pro bono pacis, & ex cauſa concordiæ poteſt imponere penſiones tranſmiſſibiles ad ſucceſſores in beneficio.*

40 *Contrarium.*

43 *Beneficium ſcinditur per impoſitionem penſionis realis, ſeu perpetuæ.*

44 *Beneficij ſectio de jure eſt prohibita. Et in hoc non diſpenſat Epiſcopus etiam ex magna cauſa.*

49 *Penſionem novam Eccleſijs imponi, vel veterem augeri prohibet Concilium Lateranenſe, contra quod Epiſcopus non diſpenſat.*

47 *Beneficia Eccleſiaſtica ſine diminutione ſunt conferenda, & n. 49.*

48 *Intellectus cap.* Extirpandæ, §. Qui verò, de Præbendis.

50 *Eccleſia non poteſt conſtitui cenſualis auctoritate Epiſcopi.*

Declaratur, n.64.

51 *Penſio perpetua facit Eccleſiam cenſualem.*

52 *Beneficiatus conſentiendo reſervationi penſionis auctoritate Epiſcopi obligat ſucceſſorem.*

54 *Penſio non poteſt imponi ab Epiſcopo in actu collationis benefi.ij.*

55 *Et conſenſus Titularis eſt ſimoniacus.*

56 *Alienatio rerum Eccleſiæ etiam cum cauſa Epiſcopo eſt prohibita.*

57 *Penſionis impoſitio eſt alienatio, ſeu donatio rerum Eccleſiæ.*

58 *Penſionarius habet hypothecam ſpecialem ſuper fructibus beneficij, niſi penſio ſit perſonalis.*

59 *Penſio ſuper beneficio, de quo alicui per obitum providetur, imponi non poteſt ſine expreſſa licentia Papæ ex Decreto Pauli IV. & n. 61.*

60 *Penſionis ab Ordinario impoſitæ non datur confirmatio Apoſtolica, ſed Papa ex integro reſervat.*

62 Pen-

62 *Penſio alicui Eccleſiæ ab Epiſcopo imponi non poteſt ex declarationibus S. Congregationis Concilij.*

63 *Penſiones ex uſu & ſtylo Romanæ Curiæ ſolus Papa reſervat.*

64 *Eccleſiæ duæ ſi litigent ſuper ſubjectione poteſt ſubjecta conſtitui cenſualis auctoritate Epiſcopi.*

65 *Præbenda duæ ſi ex una conſtituantur, præbenda non dividitur, ſed ſunt duæ præbendæ integræ pro duobus Canonicis.*

1 NISI ESSENT. Si duo electi ad aliquam Dignitatem compromittunt in judicem, poteſt ipſe judex alterum confirmare, & alteri ad vitam confirmato pro bono pacis annuam penſionem de proventibus beneficij aſſignare. Hoc dicit Jo. Andr. Butr. Cardin. Anchar. Imol. Abb. & Jo. de Anan. Dividitur in duas partes: nam primò excuſat ſuſpectam ordinationem, & duo membra ipſius declarat. Secundò præmiſſis motivis cum certa moderatione illam approbat. Secunda ibi, *quia igitur*, Jo: Andr: & eſt pulcherrima deciſio, & in toto corpore juris non habes conſimilem, Abb: Sicul.

2 Nota primò ibi, *Viri provid:, & honeſti*: factum ab honeſta, & provida perſona, licèt aliàs videatur de genere malorum, vel de ſe ſuſpectum, tamen non debere præſumi factum illicitè, ſed potius ex honeſta cauſa, ut hic patet. Ad idem cap: *Lugdun: 9. q. 2.* c. *Omni, 7. q. 1.* c. *Qui menſas*, ubi de hoc 37 *diſt. in noſtra. ſuprà de procurat.* & hic notant gloſ: 1. Abb. Antiq. *n. 2. in verb. Providi*, Collect: *num: 1.* Butr: *num: 4.* Card. Anchar. Imol. Abb. & Jo. de Anan. omnes in 1. *notab.*

3 Secundò nota ibi, *Ordinationem illam valdè ſuſpectam.* Compoſitionem factam ſuper jure beneficij fructibus temporalibus alteri litigantiũ aſſignatis videri ſuſpectam de ſimonia, & habere ſpeciem Simoniæ: Sed nihilominus tolli hanc præſumptionem, ſi aſſignatio facta fuerit auctoritate ſuperioris, præſertim providi, & honeſti;
4 & ſic licèt in ſpiritualibus tranſactio ſtricta non valeat, tamen valet amicabilis compoſitio, & ad hoc quotidie allegatur hoc cap. ut per Butr: & Imol. *num: 2.* Oportet tamen ut hujuſmodi com-
5 poſitiones ſuper beneficijs, & beneficialibus, ad hoc ut valeant, & à Simonia excuſentur, capiant principium ab authoritate ſuperioris, & non à pactione partium, ut probat hæc littera ibi, *Non quidem ex pactione partium, ſed ex juſſione judicum.* Quamobrem qui prius faciunt inter ſe compoſitionem, & poſtea adeunt judices ut interponant auctoritatem, non excuſantur ſecundùm bonam conſcientiam, quominus incidant in vitium ſimoniæ, ut advertunt ijdem Butr. & Imol. *n. 10.* Abb: *n. 8. verſ: Quandoque partes recedunt*, Dec: *conſ: 141. Ad plura dubia, num. 2. verſ. Et concluſio.* Quinimo Rota *in Calaguritana penſionis 29. Maij 1595.* coram Penia impreſſa apud Nicol: Garz. *de beneſ: part: 1. c. 5. n. 343.* reſolvit reſervationem penſionis, nec à compromiſſarijs poſſe initium capere. Sed hoc eſt contra hanc litteram ibi, *ſed*
6 *ex juſſione judicium.* Nam iſti judices delegati penſionem reſervârunt, non tanquam judices, & ex virtute delegationis, ſecundùm quam non poterant contra jus pronuntiare, ſed tanquam arbitratores, & amicabiles compoſitores, qui pronuntiando pro bono pacis poſſunt excedere limites juris, ut hic declarant Butr. *nu: 6.* Imol. *eod. n. verſ: Item nota quòd arbitrator*, & *n. 13. verſ: Unde licet gloſ.* & Abb: *n. 4. verſ. Item nota aliud pulchrum dictum*, & *n. 6.*

7 Tertiò nota ibi, *Ne fortè circa proventus aliqua videatur facta ſectio prioratus*, quòd ſicut dignitas & beneficium non eſt diviſibile quantum ad jus, & ſubſtantiam ipſius beneficij, ita nec quantum ad reditus, vel proventus quando diviſio eſt realis, vel perpetua; ſecus quando eſſet temporalis, ut hic, & in c. *ult. 1. q. 3.* & in c. *Si Monachus, 16. q. 1.* & in c. *Ut noſtrum, infrà ut Eccleſiaſtica beneficia*, & hic notant gloſ: *ultim* Butr: *nu. 11. & 15* Cardin: *num: 10. in 7. oppoſitione*, & Imol: *num: 11.*

8 Quartò nota ibi, *Priore defuncto ſucceſſor ipſius ad præſtationem quadraginta librarum minimè teneatur*, quòd penſio ſuperioris auctoritate impoſita ſuper fructibus beneficij de conſenſu beneficiati non tranſit in ſucceſſorem, ſed extinguitur ipſo beneficiato vitâ functo, ut in littera: Supple tu, vel remoto, aut quocunque alio modo beneficium dimittente, quia qualitercunque vacet, eadem ratio militat, ne ſucceſſor remaneat obligatus, ſecundum Hoſt. *hic num. 8. in ver. Defuncto*, Jo. Andr. *n. 6. in eodem verſ.* Butr: *num: 16.* Cardin: *num: 15. in 3. q.* Anchar: *num: 8.* Imol: *n. 17. verſ: Tertiò tangit*, & Abb. *num: 10.*

9 Sed quid ſi renuntiet, & poſtea eligatur? Præſumitur fraus, & adhuc tenetur ad ſolutionem penſionis, l. *Sicut re, §. Supervacuum*, & l. *Voluntate, 1. reſponſo*, & l. *ult. ff. Quibus modis pignus, & hypothec. ſolvat.* l. *Is bonis paternis, ff. de acquir. hæredit.* cap. *Ad noſtram, infrà de contrahen. emption.* Petitur enim res eadem, & eadem eſt obligationis cauſa, & eædem perſonæ ſunt, l. *Cum quæri-*
10 *tur*, & l. *ſeq. ff. de except: rei judicat.* nec renuntiâſſe videtur qui ſtatim iterum eſt aſſumptus, l. *Si patrem, §. Verſum. ff. de in rem verſo*, cap. *Officij*
11 *cum ſuis concordant. ſuprà de elect.* Et quod dixi de præſumptione fraudis, intelligas verum eſſe, niſi probet ſe bonâ fide renuntiâſſe ex aliqua rationabili cauſa, & forte latente; ut quia vitioſum habuit initium; aliàs præſumitur contra ipſum cap. *Quanto, §. penult. de divort.* Hoſt. *hic d. num. 8. verſ. Quid ergo*, & *num. 9.* Jo. Andr. *num. 6.* Butr. *num: 16.* Cardin. *n. 3. in 4. q.* Anchar. *num: 8.* Imol. *n. 17. verſ. Quid autem ſi renuntiavit*, & Jo. de Anan. *num. 9.* & ſimiliter, ſecundum eos, ſi
12 ipſe renuntiet, & beneficium ejus nepoti, vel conſanguineo conferatur, præſumitur hoc feciſſe in eluſionem, & fraudem penſionarij, arg. l. *Qui autem, §. Similiter*, & l. *Ait prætor, §. Si mulier*, &
13 l. *Lucius. ff. de his quæ in fraudem credit.* Veruntamen Anchar. *dicto num: 8. verſ: Sentiunt ergo*, videtur ſentire obligationem ſolvendi annuam penſionem remanere apud eum, qui conſenſit reſervationi etiam poſt dimiſſum beneficium, etiam ſine ulla fraude, ſed tamen in fine cogitandum relinquit.

14 QUÆRO generaliter, an Epiſcopus poſſit ordinariâ auctoritate ſuper proventibus beneficij annuam penſionem imponere.

Hæc quæſtio difficilis eſt, & admodum controverſa; ſed pro faciliori illius ſolutione excludam caſus non dubios. Sunt enim aliqui caſus, in quibus planum eſt Epiſcopo hanc facultatem non competere.

15 Primus caſus eſt, quando nulla ſubeſt juſta

cau-

cauſa, ſine qua manifeſtum eſt Epiſcopum non poſſe annuam penſionem reſervare, ut hic probatur à contrario ſenſu, ibi: *Se pro bono pacis & utilitatis hoc ordinâſſe fatentur*, & admittunt hic ſcri-
16 bentes omnes. Hæc enim eſt differentia inter Papam, & Epiſcopum; quòd Papa poteſt reſervare penſionem abſque eo, quòd ullam exprimat cauſam, cùm ſit ſupra omne jus humanum poſitivum, & in beneficialibus pleniſſimam habet poteſtatem c. *Propoſuit, de conceſſ: Præbend.* c. 2. *de Præ-*
17 *ben: lib: 6.* Clem: 1. *in fin. ut lit: pendent.* Epiſcopus verò hoc non poteſt ſine juſta cauſa, & concernente utilitatem Eccleſiæ. Ita Felin. in c. *Ad audientiam, il 2. n. 2. circa fin: verſ: Et ex iſtis videtur poſſe concludi, de reſcript.* Caccialup. *in tract. de penſionib: q. 5.* Hieron, Gigas *in eodem tract q. 6. n. 5. 6. & 7.* aliàs reſervatio nulla eſt, & invalida. Coraſ. *de beneſic. p. 1. c. 4. n. 13.* & alij apud Nicol. Garz. *in eodem tract: par: 1. c. 5. n. 322.*

18 Secundus caſus non dubius eſt, quando Epiſcopus confert beneficium cum pacto, ſeu conditione ſolvendi penſionem, hoc enim eſt ſimoniacum, ut patet in hoc c. ibi, *non quidem ex pactione partium*, & fuſiùs dictum eſt ſuprà in ſecundo notab. *n. 5. verſ: Oportet tamen*, quod locum habet non modò ſi in collatione beneficij Epiſcopus adjiciat pactum ſeu conditionem, ut penſio ſolvatur ſibi, ſecundum Abb. in c. *5. in 13. notab: infrà, ut*
19 *Eccleſiaſt: beneſic.* poſt D. Thom. *in 2. 2. q. 100. art. 4. in fin.* ſed etiam ſi conveniat ut penſio ſolvatur alteri, ut hic probatur, & eſt ratio: quia omne pactum, & omnis modus, & conditio, quæ jure non ineſt, adjecta collationi beneficij, efficit eam ſimoniacam, ut cap. *Quam pio, 1. quæſt. 2.* & cap: *fin: de pact.* & in hac ſpecie reſpondit Navarr: *conſ: 4. An committatur ſimonia ſi Epiſcopus, de ſimon.* & voluit Rebuff: *de pacific: poſſeſſ: num: 122. aliàs 105.* & in repetitione cap. *Extirpandæ, §. Qui verò, in 6. notab: circa materiam penſionis, infrà eodem.* Redoan. *de ſimon: in 2. parte cap: 14. in fin. & cap: 22.* & alij apud Nicol: Garz. *de beneſic: parte primâ cap:*
20 *5. num: 340.* Atque ita coram Epiſcopo non poteſt fieri reſignatio, ſeu ceſſio beneficij cum reſervatione penſionis, ut tenent præcitati DD. & Coraſ. *in eodem tract: part: 1. cap. 8. num: 13.* Boër. *deciſ: 2. num: 45.* dicens ad ſolum Papam ſpectare admittere reſignationes cum penſione, Petr. Andr. Gammar. *de offic: leg: lib: 6. num: 163. & 618.* quos ſequitur alijs relatis Garz. *ubi ſuprà num:*
21 *345.* quibus adde Abbatem in cap: *Cum pridem, n. 8. verſ: Sed inter partes. ſuprà de pactis*, ubi notabiliter ait, inter partes ſine judice non debere admitti pactionem, ut una pars cedat liti ſuper beneficio, & recipiat penſionem annuatim ab altera, quia poſſet in ſe continere ſimoniam, quia fortè renuntians liti habet jus in cauſa; ſed ubi jus non haberet, non eſſet aliqua ſimonia, ſed pars potius redimeret vexationem ſuam, ut dicit gloſ. in d. c. *Cum pridem, in verb: illicitæ pactionis, de pactis.*

22 Tertius caſus itidem non dubius eſt, cum penſio imponitur ab Epiſcopo ſine conſenſu titularis: Nam planum eſt hoc fieri non poſſe, ut notat Innoc. in c. *Unic. n. 6. infrà, Ut Eccleſiaſtica beneſic.* ubi ait (Cum dignitas non vacat, Prælato irrequiſito, qui eſt in dignitate conſtitutus, non poteſt Epiſcopus illius jura diminuere ſine cauſæ cognitione, (l. *Nec tuo, C. de emancipat.* l. *Quicunque, C. de omni agro deſerto*, c. *Ad Audientiam, de Eccleſ: ædificand.* & probatur à contrario ſenſu in hoc c. ibi: *Quia igitur hæc ordinatio ab omnibus eſt recepta.* Unde gloſ: *tertia* dicit Papam hic tolerâſſe compoſitionem, ut unus habeat beneficium, alius penſionem, tum propter bonum pacis, tum quia omnibus placuit, ſequitur Cardin. *n. 10. in prima quæſt. verſ: Quod fuit autem una*, & Abb: *n. 9. verſ: Sed adverte*, ubi expreſsè dicit Judices hoc non poſſe niſi partes conſentiant.

23 Et hinc fit, ut ſuper fructibus beneficij vacantis minimè poſſit Epiſcopus penſionem alteri reſervare, quia non eſt ibi Rector, qui poſſit conſentire, ac proinde non poteſt jus reale ibi conſtitui, ut determinat Innocent. *hic poſt med: in verb: Sectio, verſ: Et eſt alia ratio*, cum quo cæteri concordant,
24 ut latiùs dicam *infr. n. 53.* & quod Eccleſia vacante ejus fructus minui non poſſint, tenet Hoſt. & poſt eum Jo. Andr. in c. *Avaritiæ, n. 5. ſuprà eod:* per c. *Dudum, de rebus Eccleſ: non alien: lib: 6.*

25 Quartus caſus ſimiliter non dubius eſt in Parochialibus Eccleſijs, quarum reditus ſummam ducatorum centum ſecundum verum annuum valorem non excedunt: planum eſt enim Eccleſias hujuſmodi nullis penſionibus, aut reſervationibus fructuum poſſe ab Epiſcopo gravari recla-
26 mante nimirum Concilio Tridentino in c. 13. §. *Ad hæc, ſeſſ: 24.* ſed & jure communi inſpecto oportet ut detractâ penſione ſuperſint reditus ſufficientes ad ſuſtentationem Rectoris, ut c. *Extirpandæ, infrà eod.* & notat Abb. in c. *Paſtoralis n. 6. ſuprà de his quæ fiunt à Prælat:* non enim debet unum altare diſcooperiri, ut aliud cooperiatur, cap. *Cum cauſam, infrà hoc titulo.*

27 Quintus denique caſus non dubius eſt, cum penſio excedit medietatem fructuum, quando quidem nec Papa ſolet reſervare penſiones ultra tertiam, vel dimidiam partem fructuum, ut atteſtantur Domini de Rota *deciſ: 444. n. 1. par. 2. recent.* ex Giga. *de penſion: q. 9. n. 1.* Facit tex: in d. c. *Extirpandæ, infrà eodem*; & quod notat Oldrad. *conſ: 226. Quidam Epiſcopus*, ubi conſuluit penſionem ab Epiſcopo impoſitam ſuper fructibus menſæ Epiſcopalis fuiſſe nullam, quia erat immoderata.

Extra caſus ſupradictos, & ſi qui ſint ſimiles, revocatur in dubium, An Epiſcopus ſuper beneficijs ſuæ Diœceſis poſſit penſionem imponere.

28 Pro ſolutione duo ſunt videnda: Primum an Epiſcopus poſſit imponere penſionem duraturam ad vitam gravati. Secundum, an poſſit imponere penſionem ad vitam penſionarij, ita ut ſit tranſmiſſibilis ad ſucceſſores in beneficio. Circa primum receptiſſima ſententia eſt, Epiſcopum jure ſuo ordinario poſſe imponere penſionem ad vitã Titularis gravati, Innoc: in c. *De cætero, n. 7. verſ: Sed benedicimus, ſuprà de tranſact.* ubi ait: Cum authoritate Capituli ſui poſſe Epiſcopum conſtituere, ut aliquis poſſit ad tempus fructus alicujus dignitatis tenere, Abb: *ibid: n. 2.* Gloſ: 2. in c. *Audivimus, infrà de colluſ: detegen.* quæ amplius ſentit etiam ſine authoritate Epiſcopi poſſe conſtitui penſionem ad vitam ejus, qui ſolvit, dummodo per colluſionem facta non fuerit, Oldrad: *conſ: 226.* ubi conſuluit penſionem ab Epiſcopo impoſitam ſuper fructibus ſuæ menſæ Epiſcopalis non tranſire in ſucceſſorem; & ita ſentit penſionem ſuſtineri ad vitam conſtituentis;

Felin.

Felin. in c. *Ad audientiam, il 2. n. num. 2. verſ. Secunda concluſio, ſuprà de reſcriptis.* ubi dicit, ex cauſa licita & honeſta poſſe ab Epiſcopo conſtitui penſionem alicui dandam ex reditibus beneficij per hoc c. Ubi pro bonis pacis fuit alteri litigantium ſtatuta penſio de reditibus Eccleſię ad vitam ſolvendis. Sarnen *in Compend. utriuſq; Signaturæ, q. 56. n. 86. verſ.* (*Et eſt advertendum*, quòd licèt inferiores à Papa poſſint ſuper beneficijs penſiones imponere in caſibus notatis per Paul. Rom. *in tract. penſion. q. 1. n. 10. & 11. & q. 4. n. 10.* & habetur in c. *Paſtoralis, de his quæ fiunt à Prælat.* & in c. *Niſi*, ubi Abb. *in fin. de præben:* tamen in illis penſionibus de ſtylo Signaturæ non ſolet in commiſſionibus apponi dicta clauſula *Sine retardatione*. Secus eſt in penſionibus impoſitis per Papam. Ratio diverſitatis eſt, quia inferiores à Papa non poſſunt niſi in certis caſibus, & cauſâ expreſsâ imponere penſiones, quæ non tranſeunt ad ſucceſſores, ut notant Jo. Bap. de S. Severino *in tract: penſion: q. 4.* & DD. in c. *Extirpandæ, § fin. de præben.*) Hæc Sarnen. quem refert & ſequitur Redoan. *de Simon. in 2. part. c. 14. n. 27.* Navar. *conſ. 43. Cajus & Titius, n. 4. de Simonia*, ubi conſuluit poſſe imponi penſionem ab Ordinario duraturam, quamdiu gravatus tenuerit beneficium. Redoan. *de Simonia in 2. part: cap. 21. num: 36.* dicens Epiſcopum non poſſe imponere penſionem, niſi ad vitam onerati. Et pro hac opinione adduci poſſunt DD. omnes infrà citandi *num. 35.* qui tenent Epiſcopum ex juſta cauſa poſſe ſuper beneficijs ſuæ Diœceſis imponere penſiones, etiam perpetuas, & tranſmiſſibiles ad ſucceſſores: hi enim a fortiori cenſent eum poſſe imponere penſiones ad vitam onerati. Rurſus pro hac opinione afferri poſſunt etiam Authores, qui ſimpliciter & abſolutè affirmant Ordinarios ex juſta cauſa poſſe penſiones reſervare: videntur enim intelligendi de reſervatione ad vitam ejus, qui ſolvit. Inter quos Anchar. *conſ. 279. Quæſtio proponitur, n. 1. poſt med: verſ: Ex qua cauſa*, Decius in c. *Ex parte, il 1. nu. 16. de officio Delegati*, ubi ait etiam Epiſcopum poſſe in collatione beneficij apponere onus alimentandi illum qui renuntiavit, & idem Dec. *in conſ: 436. Viſâ inſtitutione, n. 12.* ſubdens ita etiam ſentire Oldrad. *d. conſ: 226.* quia licet videatur penſionem impugnare, tamen hoc ideo facit, quia erat exceſſiva: ergo ſecus ſentit ſi fuiſſet moderata. Et ex recentioribus Flaminius Pariſius alios referens *de confident. q. 28. n. 120.* ubi proſequitur plures modos, & cauſas reſervationis, & latiſſimè Nicolaus Garz. *de benef. par. 1. c. 5. n. 295.* & decidit Rota *in Meliten. Canonicatus 9. Martij 1595.* coram Card. Millino, impreſſ. apud Marcheſ. *de Commiſſ. par. 1. pag. 611.* in qua fuit reſolutum pro validitate penſionis reſervatæ ab Epiſcopo in actu collationis beneficij in favorem Clerici ex cauſa paupertatis, & quia ſacris litteris operam dabat. Hæc concluſio probatur apertiſſimè in hac Decretali, ubi Papa tolerat ordinationem à Judicibus factam, quòd unus ex litigatoribus habeat dignitatem, & alter annuam penſionem, hoc tamen adhibito moderamine, ut perſona, non autem dignitas remaneat onerata: & ſic Papa declarat Judices potuiſſe imponere penſionem perſonalem, ſeu duraturam ad vitam onerati, idque ob rationem in textu expreſſam, quia per hujuſmodi impoſitionem penſionis perſonalis, ſeu ad vitam non ſcinditur beneficium, ſicut ſcinditur per impoſitionem penſionis realis, & tranſmiſſibilis ad ſucceſſores in beneficio.

29 Sed dices: Papa hic utitur verbo *toleramus*, ubicunq; autem in facto ſpecifico Princeps reſpondendo, vel ſcribendo dicit *toleramus*, videtur diſpenſare ſuper illo actu aliàs illicito, ut eſt tex. in c. *Quia circa*, juncta gloſ. *ultima, infrà de conſanguinit. & affinit.* & hic declarat Abb. *nu. 9.* ergo, ut inquit gloſ. 3. *hic*, (Papa toleravit hanc compoſitionem ob cauſas in textu expreſſas, videlicet quia facta fuit pro bono pacis, & utilitatis, & quia placuit omnibus, & ſi Papa compoſitionem non toleraſſet, auctoritas Judicis non fuiſſet ſufficiens, quia de jure hoc facere non poterat; unde dicit Papa, nos eam hoc adhibito moderamine toleramus, & ad tempus ut ſequitur.) Hactenus verba gloſ. quæ, ut vides, apertè ſentit ſine tolerantia Papæ reſervationem penſionis etiam ad tempus non ſuſtineri. At reſpondetur contra gloſ. tenere Hoſt. & communiter DD. ut dicit Abb. *hic n. 8. in fin. verſ. Contrarium tamen*, & idem tenet gloſſ. & Archid. in c. *Ea quæ, 1. q. 3.* & meritò, quia Rector poteſt ſuper juribus Eccleſiæ immobilibus, & ſpiritualibus tranſigere, & componere etiam ſine ſuperioris conſenſu in præjudicium ſuiipſius, ita ut compoſitio ſit valitura toto tempore, quo ipſe erit Rector. Caſus eſt in c. *Veniens, ſuprà de Tranſact.* & ibi dixi *num. 2.* poſt Abbatem *num. 1.* dicen-
31 tem ſe neſcire alibi ita bonum textum. Idcirco autem Papa hic dixit, *toleramus*, ne ex toto videretur approbare hoc factum, quia erat ſuſpectum de ſimonia, niſi proceſſiſſet à viris probis, & honeſtis, & non expediebat, ut aſſumeretur in exemplum, unde dicit ſe tolerare, quia multa ſunt toleranda, non laudanda propter malum, quod poteſt ſubeſſe, ut *hic* per Abb. *n. 9. verſ. Quare ergo dixit toleramus.*

Denique pro hac opinione adducitur tex. in c. *De cætero, ſuprà de Tranſact:* ubi Abb. *nu: 3.* (Nota (inquit) quòd per compoſitionem factam auctoritate Judicis delegati poteſt Clericus ſe obligare ad ſolvendum adverſario cenſum, ſeu annuam penſionem toto tempore vitæ ſuæ, licet Epiſcopus non conſenſerit, nec conſentire velit,) quod eſt notatu dignum. Nam licet bona Eccleſiaſtica debeant converti ad uſus pios, ut in c. *Paſtoralis, de his quæ fiunt à Prælat.* tamen pro bono pacis poteſt conſtitui ex reditibus Eccleſiæ cenſus ſolvendus adverſario.

Tertiò ad idem facit quod notat Innoc. in cap. *unic: n. 6. infrà*, Ut Eccleſiaſtica beneficia, ubi ait eſſe ibi argumentum, quod Epiſcopus ex cauſa poteſt conſtituere cum conſenſu Capituli ſui de reſervandis fructibus dignitatis, vel præbendæ vacantis, puta ſi Eccleſia gravaretur debitis: allegat c. *Significatum, ſuprà eod.* & concordat S. Th. *in 2. 2. q. 100. art. 4. in fine*, ubi ait: (Si Epiſcopus antequam beneficium alicui conferat, ob aliquam cauſam ordinaverit aliquid ſubtrahendum de fructibus beneficij, & in pios uſus expendendum, non eſſe illicitum.)

Quicquid tamen ſit de jure, uſus Sedis Apoſtolicæ ubique receptus habet, ut ſolus Papa penſiones reſervet; ideoque Congregatio deputata in cauſa Leodienſi, reſpondit non licere Sereniſſ. Epiſcopo penſiones ad vitam reſervare, ut ſcripſi in c. *Cum de ſua, num. 11. & 17. de corpor. vitiat.*

Circa

32 Circa ſecundum, videlicet an Epiſcopus poſſit imponere penſionem ad vitam penſionarij, ita ut ſit tranſmiſſibilis ad ſucceſſorem in beneficio.

Ad partem affirmativam inducitur Primo, cap. Paſtoralis, ſupra de his quæ fiunt à Prælat. ubi deciditur Epiſcopum non poſſe viris Religioſis penſionem conſtituere ſuper fructibus Parochialium Eccleſiarum præter ſui capituli voluntatem: ergo de conſenſu capituli poteſt. Et ita ex illo textu Abb. *hic num. 3.* notat Epiſcopum cum conſenſu capituli ſui poſſe imponere penſionem Eccleſiæ abundanti ſolvendam ad ſuſtentandam vitam Religioſorum; & ſic non ſolum Papam, ſed etiam Epiſcopum poſſe imponere penſionem Eccleſiæ, dummodo tamen detracta penſione Rector Eccleſiæ poſſit commodè ſuſtentari.

33 Secundò, Ad hanc partem inducitur cap. De cætero, ſupra de tranſact. ubi cenſus, ſeu penſio Eccleſiæ impoſita ex cauſa tranſactionis ſine conſenſu Epiſcopi non excedit vitam ejus qui ſolvit, ubi Innoc. *num. 5.* ſic ait, (Si conſtituatur cenſus Eccleſiæ perpetuò ſolvendus, hoc non poteſt ſine auctoritate Epiſcopi: ergo à contrario ſi penſio impoſita fuerit de Epiſcopi conſenſu excedit vitam ſolventis, & tranſit in ſucceſſorem, & ita gloſ. ultima dicit talem compoſitionem eſſe perſonalem, nec tranſire in ſucceſſorem, niſi facta fuerit auctoritate Epiſcopi, & concordant ibi Butr. *nu. 4. verſ. Nota quod non poteſt*, & *num. 6.* Abb. *num. 2. verſ. Item nota*, & alij communiter.

34 Tertiò, Ad idem inducitur cap. *Vacante, infra eod.* ubi habetur quod etſi Turonenſe Concilium ſectionem inhibeat Præbendatum, tamen rationabili cauſa ex una præbenda duæ poſſunt conſtitui: ergo & penſio perpetua poteſt imponi ſi rationabilis cauſa ſubſit.

Quartò, Ad idem allegantur, cap *Ad audientiam il 2. de reſcript.* cap. *Conquerente de Cler. non reſident.* & cap. *Quamvis, de præben. lib. 6.* & facit tex. in cap. *Conſtitutus, infra de Religioſ. domib.*

35 Et pro hac opinione conſuluit Petr. de Anchar. in *conſ. 279 Quæſtio proponitur, num. 1. poſt med. verſ. Ex qua cauſa*, ubi ex facto reſpondit Epiſcopum ceſſante pactione qualibet partium ex ſuo puro, & mero officio fortè poſſe providere, ut in permutatione beneficij unus ex permutantibus teneatur dare alteri jam ſenio confecto, & inhabili annuam penſionem ad vitam ejus ſuſtentandam, quia huic ſeni, & debili dandus eſſet coadjutor cum congrua fructuum aſſignatione, cap. *penult. & final de Cler. ægrot.* longè autem utilius eſt habere compermutantem, qui ad ſuſtentationem dicti ſenis aliquid conferat, quam ei coadjutorem dare cum onere expenſarum; & ſic tenet Anchar. auctoritate Epiſcopi poſſe cõſtitui penſionem ſuper beneficio ad vitam penſionarij, & ſic tranſmiſſibilem ad ſucceſſorem quandiu penſionarius vixerit, & iſtud conſ. referunt, & ſequuntur Felin. in cap. *Ad audientiam, il 2. num. 2. verſ. Secunda concluſio, de reſcript.* licet poſtea ſubdat ſe dici deſideraſſe de hoc habere pleniores deciſiones, Dec. *conſ. 436. viſa inſtructione num. 12.* Caccialup. *de penſio qu. 4. num. 3. & quæſt. 5.* Gig. *in eod. tract. quæſt. 6. num. 3. & num. 4.* ubi quod in illis caſibus, in quibus Epiſcopus poteſt penſionem imponere, tamen illam imponere non poteſt niſi ad vitam ejus, cui aſſignatur. Item pro hac opinione allegatur Oldrad. *d. conſ. 226. Quidam Epiſcopus, per totum*, ubi latè impugnat penſionem ab Epiſcopo conſtitutam cuidam nobili tanquam de Eccleſia benemerito, tum quia de meritis non conſtabat, tum quia penſio erat in quantitate enormi, & ex deductis per eum poteſt rectè inferri, ut ubi concurrunt merita, & de ipſis conſtat, poſſit Epiſcopus in quantitate moderata aliquam penſionem reſervare alicui, quoad vixerit, de reditibus Eccleſiæ, & ita ex illo conſ. Oldr. deducunt Felin. & Dec. *locis proximè citatis*, & tenuit Rota *in Melevitana Canonicatus 6. Martij 1595.* impreſſ. apud Garz. *de benefic par. 1. cap. 5. num. 113. & ſeq.* in qua firmatum fuit Epiſcopum ex juſta cauſa poſſe reſervare penſionem ad favorem alterius. Allegat Anchar. Felin. Dec. & Gigan. *in locis ſupra citatis*, & præter eos Abb. in cap. *Conquerente num. 5 de Cler. non reſidentibus*, & Rimin. *conſ. 298. num. 26.* quæ deciſio fuit firmata in *Calaguritana penſionis 29 Maij 1595.* coram Penia, apud eundem Garz. *d. par. 1. cap. 5. num. 543.* & idem tenuit Rota *deciſ. 519. par. 1. diverſ.* ubi penſio reſervata in favorem ex cauſa ceſſionis fuit judicata valida. In prædictis tamen deciſionibus non aperitur, an penſio ſit perpetua, & tranſmiſſibilis ad ſucceſſores, nec ne.

36 Et tenendo hanc opinionem non obſtat Bulla 85. Pij V. *ſuper confidentia, § 3. verſ. Idem ſi Ordinarius, in Bullario tom. 2. pag. 284.* illis verbis: *ſeu penſionem illi, vel illis, quem, vel quos idem collator, aut cedens, vel alius per ſe, vel alium ſcripto, aut verbo juſ-*
37 *ſerit, ſeu ſignificaverit, perſolvat.* Quoniam Bulla loquitur quando penſio fuit impoſita per Epiſcopum perſonæ ſibi beneviſæ, & poſtea declarandæ; tunc enim eſſet ſimoniaca, & confidentialis. Sed extra hunc caſum per Bullam non fuit adempta Epiſcopis facultas reſervandi penſiones ex juſta cauſa, ut reprobando Flamin. Parif. *de confiden. quæſt 28 num. 120* tenet Garz. *de benefic part. 1. cap 5. num. 113. & ſeq.* & Gonzal. *ad regulam de menſib. gloſ. 5 § 5 num. 27* & cenſuit Rota *in Meliten. Canonicatus 9. Martij 1595.* coram Cardinali Mellino apud Marcheſ. *de commiſſ. part. 1. fol. 611.* Temperant nonnulli hanc opinionem, ut locum ſibi vendicet dummodo penſio reſervetur per viam quantitatis pecuniæ, ſeu frumenti, vel bladi, non autem per modum quotæ, puta tertiæ, vel quartæ partis fructuum, quia eſſet ſcindere beneficium, quod eſt de jure prohibitum, cap. *Maioribus, de præben.* & cap. *De cætero, de tranſaction.* & hanc declarationem poſuit Felin. in d. cap. *Ad audientiam, num. 2. poſt med. verſ. Debet tamen iſtud ordinare, de reſcript.* & ante eum Jo. de Anan. in cap *Audivimus, num. 3. verſ. Debet tamen iſtud ordinari, infra de colluſ. detegend.*

38 Sed hæc declaratio eſt apertè contra text. nõſtrum, ubi improbatur penſio perpetua, & tranſmiſſibilis ad ſucceſſorem in dignitate, quia per eam fit ſectio beneficij, & tamen penſio non fuit conſtituta per modum quotæ, ſed per viam quantitatis pecuniæ, videlicet quadraginta librarum, ut in littera.

39 Alij verò opinantur Ordinarium nõ poſſe penſionem imponere, quæ ſit tranſmiſſibilis ad ſucceſſores in beneficio, niſi pro bono pacis, & concordiæ, prout loquitur hoc Capitulum, & c. *De cætero, ſupra de tranſactionib.* Et hanc dicit

M eſſe

eſſe communem opinionem Granut. ad Simonet. *de reſervat. quæſt. 62. num. 6. & 7.* ſubdens in hac communi fuiſſe fundatum decretum Pauli IV. de quo infra *num. 59.* Gomeſ. *in regula de Annali quæſtione, num. 5. verſ. Et ſic videmus,* ubi ſic ait: (Licet penſiones impoſitæ per inferiores à Papa non ſint perpetuæ, nec tranſeant ad ſucceſſores, ubi tamen Ordinarius penſionem imponeret cauſa concordiæ, ut à lite recedatur, tranſiret penſio ad ſucceſſores.) & eum ſequuntur Redoan. *de ſimon. in 2. par. c. 21 num. 36.* & Mandoſ. *in reg. 33. q. 14. num. 11.* in hæc verba (Licet Ordinarius penſiones perpetuas, & ad ſucceſſores tranſmiſſibiles, & aliàs ut Papa conſtituere non poſſit, nec fructus beneficiorum dividere, cap. *Prohibemus, de cenſib.* cap. *Paſtoralis, de his quæ ſiunt à Prælat.* cap. *Extirpandæ, in fin. de Præben.* Paul. Roman. *in tract. penſion. quæſt. 1 num. 10. & ſeq.* tamen pro bono pacis ex cauſa concordiæ, & ad lites tollendas, penſiones prout Summus Pontifex perpetuò duraturas, & quæ ad ſucceſſores tranſeant, imponit) allegat præter alios Innocentium *hic in fine*, qui tamen hoc non dicit.

40 Sed his non obſtantibus dicendum videtur Epiſcopum ordinaria auctoritate nec pro bono pacis, ſeu ex cauſa concordiæ ad extinguendas lites poſſe imponere penſiones perpetuas, ſeu tranſmiſſibiles ad ſucceſſores in beneficio. Quod probatur primò irrefragabiliter per illum textum. Nam hic per viam amicabilis compoſitionis, & pro bono pacis auctoritate ſuperioris fuit ordinatum, ut unus ex litigatoribus haberet dignitatem Prioratus, & collitiganti ſolveret annuam pẽſionem ex fructibus ipſius Prioratus, & Papa tolerat hanc ordinationem non ſimpliciter, ſed hoc adhibito moderamine, ut penſio ſit perſonalis ad vitam onerati, non autem realis, ſeu tranſmiſſibilis ad ſucceſſorẽ in dignitate, & ſic apertè improbat, ut pro bono pacis reſervetur uni ex litigatoribus annua penſio, quæ duret ad vitam Penſionarij, ita ut tranſeat ad ſucceſſorem in beneficio.

Nec obſtat ſi dicas impoſitionem penſionis hic fuiſſe improbatam reſpectu ſucceſſoris in Prioratu, quia fuit facta à Judicibus delegatis, quorum juriſdictio nõ extendebatur in tantum, ut poſſent gravare ſucceſſorem in beneficio, cap. *De cætero, de tranſact.* ergo ſecus, ſi facta fuiſſet Ordinarij auctoritate, quia cenſeretur realis, & tranſmiſſibilis ad ſucceſſores, ut cap. *Veniens, eod. tit.* & poſt Butr. declarat hic Jo. de Imola *num. 15. poſt med. verſ. Dominus Antonius dicebat.*

41 Nam huic objectioni reſpondeo, Primò iſtos Iudices non impoſuiſſe penſionem tanquam judices, neq; ex virtute delegationis, ſecundum quam nõ poterant contra jus pronunciare, ſed tanquam arbitratores, & amicabiles compoſitores, quo reſpectu potuerũt excedere limites juris, ut ex Butr. Imol. & Abb. oſtenſum eſt ſupra *in 2. notab. n. 6.* Et tamen Papa noluit approbare impoſitionem penſionis, niſi cum hoc moderamine, ut eſſet perſonalis, & non afficeret ſucceſſorem in beneficio: ergo longè minus eam approbaſſet, ſi facta fuiſſet auctoritate Ordinarij, qui pariter tenetur ſecundum jus pronunciare, cap. *Iudicet, § Bonus Iudex,*
42 *3. quæſt. 7.* Et hinc eſt, ut in ſpiritualibus non valeat tranſactio, & tamen valeat amicabilis compoſitio, ut notat Butr. per illum text in d. c. *De cætero in 2. notab. ſupra de tranſact.* & in terminis reſervationis penſionis idem Butr. in cap. *Audivimus, num. 2. infra de colluſ. detegen.* & dictum eſt ſupra *num. 4.*

43 Deinde reſpondeo Papam non improbare reſervationem penſionis ex eo quod proceſſerit auctoritate delegata, ſed quia per reſervationem perpetuam, & realem ſcinditur beneficium, & in hoc fundat deciſionem ſuam, ut patet ibi: *ne forte citra proventus aliqua videatur facta ſectio beneficij Prioratus.* Et hanc rationem deciſionis ponderant hic Innoc. *circa med. in verb. Sectio*, Abb. antiq. *num. 4.* Butr. *num. 11. & 15.* Cardin. *num. 10. in 7. oppoſit.* Imol. *num. 11. & 17. verſ. Secundò tangit*, & reliqui omnes. Hæc autem ratio æquè viget in judice ordinario, ut Epiſcopo, vel Legato, atque in Judice delegato, ut mox patebit in 2. argum. & conſequenter hic eſt textus apertus quod nec pro bono pacis, & corcordiæ poteſt Epiſcopus, vel alius inferior à Papa imponere penſionem, quæ ſit tranſmiſſibilis ad ſucceſſorem.

44 Secundò, idem probatur, quia ſectio beneficij de jure eſt prohibita, ut cap. *Tuæ*, & cap. *Maioribus, ſupra eod.* Sed per reſervationem penſionis perpetuæ fit ſectio beneficij, ut hic eſt expreſſum
45 in verſ. *Ne forte circa proventus*, & fuſius dictum eſt ſupra *nu. 43.* Ergo reſervatio penſionis perpetuæ prohibita eſt, & contra hujuſmodi prohibitionem cum fuerit inducta ab Alexandro III. in Concilio Turonen. ut patet in d. c. *Maioribus*, & refertur in d. c. *Tuæ*, Epiſcopus diſpenſare non poteſt etiam ex magna cauſa, ut latiſſimè probavi in cap. *Nimis, à num. 11. uſque in fin. ſupra de fil. Presbyter.* Facit cap. *Cum cauſa, infra eod.*

46 Tertiò, Ad idem arguitur, quia Lateranen. Concilij ſtatuta prohibent novam penſionem imponi Eccleſijs, vel veterem augeri, ut in cap. *Prohibemus, de cenſib.* & in cap. *Paſtoralis, de his quæ ſiunt à Prælat. ſine conſ. Cap.* & contra prohibitionem Concilij Generalis, Epiſcopi etiam ex magna cauſa non habent facultatem diſpenſandi, ut proximè dictum eſt.

47 Quartò, Idem ſuadetur, quia Eccleſiaſtica beneficia Canones præcipiunt ſine ulla diminutione conferri, cap. *Si quis Præbendas, in fin. 1. quæſt. 3. & infra. ut* Eccleſiaſtica beneficia ſine diminutione conferantur in rubro, & nigro. Et contra hoc præceptum Canonum Epiſcopus etiam ex cauſa ſimiliter diſpenſare non poteſt, ut poſt Innoc. Archid. Feder. de Sen. plenè probavi in cap. *Dilectus, ſup. de tempor. ordin.* & licet Abb. in cap. *Conquerente, num. 5. de Cleric. non reſiden.* & Rota in *Meliten. Canonicatus, 9. Martij 1595.* coram Cardinali Millino apud Marcheſ. *de Commiſſ. part. 1. pag. 612. num. 4.* dicant non obſtare reſervationi penſionis factæ ab Epiſcopo, quod beneficia debeant conferri ſine diminutione, quia hoc eſt verum quando penſio non reſervatur ex juſta cauſa: tamen, ut dixi, Epiſcopus etiam ex cauſa non diſpenſat contra Canones præſertim Conciliares.

48 Quintò, hoc videtur expreſſum in cap. *Extirpandæ, §. Qui verò, in fin. infra eod.* ubi ſic legitur: (Illud autem penitus interdicimus, ne quis in fraudem de proventibus Eccleſiæ: quæ curam habere debet proprij Sacerdotis, penſionẽ alij quaſi pro beneficio conferre præſumat.) Dicitur enim *quaſi pro beneficio*, id eſt, ut ſit perpetua ad inſtar beneficij, & quamvis Abb. in d. c. *Conquerente, num. 5. de Cler. non reſid.* dicat illum text. procedere quando Epiſcopus erigit in Parochiali Eccleſia beneficium, eique pro dote aſſignat penſionem ex reditibus Eccleſiæ, ad hoc ut illud beneficium in fraudem conferat, puta nepoti ſuo, quod eſt prohibitum: tamen hic intellectus non conſonat litteræ d. §. *Qui verò*, quia penſio propriè nõ eſt beneficium, ut c. *Quamvis, de præbend. lib. 6.* & tex. non dicit beneficio, ſed quaſi pro beneficio; & ſic loquitur de aſſignatione penſionis perpetuæ, & quaſi in titulum in fraudẽ ſucceſſoris, & non de erectione, vel collatione beneficij propriè ſumpti; & ſic tollitur etiam inductio, quam ex eo textu facit Rebuff. *de pacific. poſſeſſ. num. 120. verſ. Et prohibetur*; ait enim ibi, (prohibentur Epiſcopi in fraudem penſionem imponere: ergo ceſſante
49 fraude non. Allegat Gigantem *de penſion. quæſt. 6.* ſed nos dicimus fraudem probari eo ipſo quod penſio conſtituitur quaſi pro beneficio, id eſt ut ſit perpetua: hoc enim ſemper fit in fraudem ſucceſſoris, qui ſine diminutione aliqua collato ſibi beneficio debet perfrui, ut dicitur in d. c. *Si quis præbendas, in fin. 1. q. 3.* & innuit Innoc. *hic poſt med. in verb. Sectio verſ. Item cùm ageretur.*

50 Sextò, auctoritate Epiſcopi non poteſt conſtitui Eccleſia cenſualis, cap. *Prohibemus, de cenſib.* & aliàs declaravit S. Congreg. Concilij Epiſcopum
51 non poſſe novum beneficio onus imponere. Sed per impoſitionem penſionis perpetuæ Eccleſia conſtituitur cenſualis, ut notat gloſ. *ultim.* in d. c. *Extirpandæ, infra eod.* Ergo penſionem perpetuam Epiſcopus imponere non poteſt.

52 Septimò, Aut Epiſcopus vult conſtituere penſionem perpetuam ante vacationem beneficij, aut poſt proviſionẽ, aut in actu collationis. Non primum, quia aut Rector beneficij non conſentit reſervationi penſionis, & reſervatio non tenet, ut oſtenſum eſt ſupra *in 3. caſu non dubio nu. 22.* Aut conſentit; & tunc quamvis pro bono pacis poſſit obligare ſeipſum ad ſolvendam penſionem collitiganti, ſecundum ea, quæ dicta ſunt ſupra *num. 21.* tamen nequit obligare ſucceſſorem, de cujus utilitate non agitur, ut *hic* per Innoc. *poſt med. in verb. Sectio, verſ. Item cum ageretur de iure perſonali,* Butr. *num. 15.* Cardin. *num. 10. in 7. oppoſition. verſ. Tertia quia.*

53 Neque ſecundum, quia beneficio vacante nullus eſt ibi Rector, qui poſſit conſentire; & ideo non poteſt jus reale ibi conſtitui, nec obligari ſucceſſor. arg. eorum, quæ notantur in c. *Statuimus, de tranſaction.* in cap. 2. *de precar.* in l. *Quamvis, § fin.* & in l. *In perſonam, ff. de pact.* & hic tradunt Innocen. *poſt. med. in verb. Sectio, verſ. Et eſt alia ratio,* Hoſtien. *num. 7. in eod. verb. & verſ.* Jo. Andr. *nu. 5. verſ. Item tempore compromiſſi*, Butr. *d. num. 15.* Card. *d. num. 10. in 7. oppoſit. verſ. Alia, quia tempore,* Anchar. *in 7. notab.* Imol. *num. 17. verſ. Secunda ratio*, & dictum eſt ſupra *num. 22. & ſeqq.* & quod Epiſcopus vacante adhuc beneficio non poſſit penſionem imponere, non obſcurè admiſit Rota *in d. Meliten. penſionis* apud Marcheſ. *de Commiſſ. par. 1. pag. 11.* in illis verbis; (Non obſtat quod Epiſcopus non poſſit imponere penſionem quando beneficium vacat, ſed antea, vel poſtea: quia hoc non poteſt procedere in iſtis terminis, cum penſio non reſervetur ante vacationem, nec poſt proviſionem.)

54 Neque tertium, quia etſi Rota ibidem tenuerit penſionem potuiſſe imponi ab Epiſcopo in ipſo actu collationis beneficij, ex Dec. in c. *Ex parte num. 16. de off. delegat.* & hujuſmodi impoſitionem eſſe actum Epiſcopo licitum ac proinde non Simoniacum, ex Mohed. *deciſ. 224.* & alijs allegatis, tamen obſervandum eſt Epiſcopum nunquam imponere penſionem niſi de conſenſu beneficiati, ut patet ex dictis ſupra *in 3. caſu non dubio num. 22.* Hujuſmodi autem conſenſus in ipſo
55 actu collationis beneficij eſt Simoniacus, quia continet pactum, & conventionem reciprocam dandi penſionem pro beneficio: & hujuſmodi pactionem eſſe Simoniacam clarè deciditur in hoc c. ibid: *non quidem pactione partium*, & ita Epiſcopum ſi beneficium conferat, reſervata ſibi, vel alteri penſione committere Simoniam, firmat Navarr. *conſ. 4. de Simon.* & latiùs probatum eſt ſupra *in 2. caſu non dubio num. 18. & ſeqq.*

56 Octavò, explorati juris eſt Epiſcopum, etiam cum cauſa hodie non poſſe res Eccleſiæ alienare ſine beneplacito Apoſtolico, ut in Extrav. *Ambitioſæ, de rebus Eccleſiæ non alien.* Licet per veteres Canones hoc poſſet ex cauſa, & cum ſolemnitate cap. *Sine exceptione, 12. qu. 2.* cap. 1 *de reb. Eccleſ. non alien. lib. 6.* gloſ. *penult.* in cap. 1 & ibi. Abb. *n. 17. de in integr. reſtit.* Oldrad. *conſ. 226. Quidam Epi-*
57 *ſcopus, in princip.* Sed impoſitio penſionis perpetuę eſt alienatio, & donatio rerum Eccleſiæ, Rebuff. *de pacific. poſſ. num. 123 verſ. Sed hæc eſt alienatio*, & *in repetit.* cap. *Extirpandæ, § Qui verò in notab. verſ. Circa tertium quæ ſolemnitas.* & verſ. *Quantum ad ſeptimum, de Præbend.* Caccialup. *de penſion. qu. 5.* Gig. *in eod. tract. quæſt. 10. num. 1. & 2.* & ante eos Old. ad *d. con. 226.* Ergo eſt prohibita Epiſcopo etiam cum cauſa, & ſolemnitate ſine beneplacito Apoſtolico.

58 Et confirmatur, quia in prædicta Extravag. *Ambitioſæ*, eſt prohibita etiam hypotheca, ſcilicet ſpecialis, ut cap. *Nulli, infra de reb. Eccleſ. non alien.* Per impoſitionem autem penſionis realis indicitur ſpecialis hypòtheca ſuper fructibus beneficij in favorem penſionarij, ut per Ludovic. Roman. *conſ. 388. In caſu propoſiti thematis, num. 3.* & Gigantem *de penſion. quæſt. 51. n. 15. & ſeqq.*

59 Nonò, hoc eſt expreſſum in decreto Pauli IV. quo ſtatutũ eſt ut penſio ſuper beneficio, de quo alicui per obitum providetur, imponi non poſſit ſine ipſius Papæ expreſſa licentia, ut refert. Quint. Mandoſ. *de ſignat. tit. de penſion. verſ. Hodie tamen ex decreto Pauli IV.* cujus etiam meminit Granat. ad Simonet. de *reſervat. quæſt. 62. num. 6.*
60 *& 7.* Quo fit ut penſionis ab Ordinario impoſitæ non detur confirmatio Apoſtolica, ſed Papa ex integro concedit, & ita Alexand. IV. in ſignatura ſervandum eſſe ſtatuit, ut idem Mandoſ. teſtatur *de ſignatur. in tit. de confirmation. verſ. Penſionis ab Ordinario*, & rationem reddit, quia Ordinarius non poteſt beneficium dividere, ſeu partem fructuum uni aſſignare, prout Papa, & quamvis
61 Garz. *de benefic. par. 1. cap. 5. num. 300.* dicat d. decretum Pauli IV. videri factum pro Dataria, ſcilicet ne miniſtri, ſeu officiales Papæ abſque ipſius expreſſa licentia penſionem imponant tamen hæc aſſertio divinat, cum ex verbis decreti hoc nullatenus deprehendatur. Item cum miniſtris, & officialibus Papa non eget decretis, ſed ſatis eſt ut ore tenus mentem ſuam aperiat. Unde Granut. ad Simonet *de reſervat. quæſt. 62. num 6. & 7.* rectiùs affirmat prædictũ decretum fuiſſe funda-

Proſp. Fagn. in 2 part. primi Decretal.